REGD. NO. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

16-8-68 శుక్రవారం

ఇంటిస్థలం
అమ్మకం
హరనాథపురం-నెల్లూరు-3 లో
విస్తీర్ణం: సుమారు 65 అంకణములు
వివరములకు:
K. SESHAGIRI RAO,
c/o, M. V. Chalapati Rao,
A. P. P. 1.
Kasikala Agraharam,
NELLORE-1

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 33

15-8-68 గురువారంనుండి
నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహల్ లో

RETURN
of the
Gun Fighter

మెట్రో కలర్ పిక్చర్

రాష్ట్రంలో దారుణమైన క్షామపరిస్థితి

సమగ్రమైనదృష్టి, శాస్త్రీయమైన పరిశోధన, ప్రణాళికా బద్ధమైన కార్యక్రమం-శాశ్వత క్షామ నివారణకు అత్యావసరం!

అనావృష్టి మన రాష్ట్రాన్ని ఎదుర్కొంటున్న కొత్తసమస్య. అంటే వర్షాభావం మనకు కొత్తదికాదు. రాయలసీమలాంటి ప్రాంతాల్లో దశాబ్దానికిపైగా వర్షాలు సకాలంలో పడకపోవడం, కరువులు సంభవించడం పరిపాటైపోయింది. కాని క్రితం రెండుమూడు సంవత్సరాలనుండి వర్షాభావానికి గురిఅవుతున్న ప్రాంతాలు విస్తరించిపోతున్నాయి తెలంగాణా జిల్లాలేకాక, కోస్తా జిల్లాల్లోని మెట్టప్రాంతాలుకూడా పంటల నష్టానికి గురిఅవుతున్నాయి. అగష్టుమాసంవచ్చినా వర్షాలులేక పంటలు నష్టపడిపోతున్నవి. మొత్తం 97 తాలూకా ఉన్నాయి.

నిరుడు ఇలాంటి పరిస్థితివల్ల నష్టమైన పంటవిలువ రూ 132 కోట్లు వుంటుందని అంచనా. ఈ సంవత్సరం నిరుటికన్నా, అధికంగానే నష్టముంటుందని వేరే చెప్ప నక్కరలేదు. ముఖ్యమంత్రి మాటల్లో చెప్పాలంటే పరిస్థితి అత్యంత నిరాశాజనకంగా వుంది.

ఈసంవత్సరం పంటలంటూ (మొదటి పంట) పండితే, డెల్టాజిల్లాల్లోను, నాగార్జునసాగరం, తుంగభద్ర, నిజాంసాగర్, కె. సి. కాలవలాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టుల ఆయకట్టుల్లోనే. మిగతా ప్రాంతాలు దైవాధీనాలు. ఈ పరిస్థితిలో రాష్ట్రప్రభుత్వం కోరినట్టు కేంద్రం రూ. 22 కోట్లు సహాయ కార్యక్రమాలకోసం ఇచ్చి, వాటిని వెచ్చించడం జరిగినా, చితికిపోయిన రైతు కుటుంబాలపట్ల సానుభూతి వ్యక్తంచేయడమే అవుతుంది కాని మరేమీకాదని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.

క్రితంవారం స్థానిక పాత్రికేయులను సెక్రటేరియట్‌లో కలుసుకున్నప్పుడు, ముఖ్య

మా హైదరాబాదు
విలేఖరి

మంత్రి మరో విషయం చెప్పారు. తనకు చెరువులులాంటి చిన్న నీటి వనరులపైన విశ్వాసం పోయిందనీ, ఇకముందు పెద్ద ప్రాజెక్టులపైనే శ్రద్ధను కేంద్రీకరించాలని అన్నారాయన. చిన్న నీటివనరులు వర్షాధారాలు. వర్షాలు సకాలంలో రాకపోయినా, చాలినంతగా పడకపోయినా, వీటి వుపయోగం శూన్యం.

వర్షాలు బాగావుండి, పంటలు సమృద్ధిగా పండినప్పుడు, సద్యఃఫలితాలనిచ్చే చిన్న నీటివనరుల పథకాలను చేపట్టాలి కాని, నిర్మాణం పూర్తికావడానికే కొన్ని దశాబ్దాలుపట్టే పెద్దప్రాజెక్టులను చేబట్టి కలలుగంటూ కూర్చోకూడదని వుపన్యాసాలివ్వడం, వర్షాభావం కలిగినప్పుడు పెద్ద ప్రాజెక్టుల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి, వాటిని దూరదృష్టితో చేబట్టినందుకు తమను తాము అభినందించుకోవడం మన పరిపాలకులకు అలవాటే.

కాని ఒక సమగ్రమైన దృష్టితో, శాస్త్రీయమైన పరిశోధన, ప్రణాళికా రచనాధారంగా ఒక ఇరవై ఇరవైఐదు సంవత్సరాల కార్యక్రమాన్ని రూపొందించుకొని అమలుచేసే తలంపు, ప్రయత్నం ప్రభుత్వంలో కనిపించదు. అసలు వర్షాలు లేకపోతే, పెద్దప్రాజెక్టులు కూడా వుపయోగపడవు. రెండు సంవత్సరాలక్రితం, మనరాష్ట్రం తీవ్రమైన విద్యుదాఘాతానికి గురికావడానికి కారణం, సీలేరులో నీటిమట్టం దిగిపోయి, మాచ్‌ఖండ్ ప్రాజెక్టువద్ద జనరేటర్లు పనిచేయలేకపోవడమేనని మనందరికీ తెలిసిందే. 1965-66 లో, నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాల్వలోకి నీరుపారని దుస్థితి ఏర్పడింది.

—కొరవ 4 వ పేజీలో

సింహపురీయుల స్వప్నఫలం-
★
నెల్లూరుకు నవీనం

హోటల్ స్వప్న

(ఏర్ కన్డిషన్డ్)

Hotel Swapna
AIR CONDITIONED
NON-VEGETARIAN HOTEL
FIRST OF ITS KIND IN NELLORE.

గౌరవనీయులైన నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛైర్మెన్
శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారిచే
25-8-68 తేది సాయంత్రం 6-45 గంటలకు
ప్రారంభోత్సవం జరుపబడును.

ఉత్తమ మాంసాహార భోజనశాల

జమీన్‌రైతు

శ్రీ కీలక శ్రావణ బహుళ అష్టమి శుక్రవారం 16-8-1968

భయంకర పరిస్థితి

భారత ఉపప్రధాని శ్రీ మొరార్జీ అనంతపురం విజిట్ చేసి ఆ జిల్లా క్షామపరిస్థితులను స్వయంగా చూచారు; రాయలసీమ జిల్లాల జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులు, ప్రజా ప్రతినిధులద్వారా ఆ జిల్లాల కాటక పరిస్థితులనువిన్నారు. మొరార్జీ అందరు మంత్రులవంటివారు కాదుకాబట్టి, అట్టే గొప్ప వాగ్దానాలేమీ చేయలేదు. క్షామ నివారణకు సహాయం చేయగలమని చెప్పారు; ఆ సహాయం తగినంతగా వుండదనికూడా స్పష్టంగా చెప్పారు. అందువల్ల ప్రత్యేకసహాయం వస్తుందని ఆశించలేము; కాకుంటే, అన్నిరాష్ట్రాలకు యిచ్చినట్లే, మనకూ కొంత యివ్వబోతారు.

రాయలసీమ క్షామం ఒకనాటిదికాదు; ఏ నాటికీ నివారణయ్యేదిగా కూడా కనపడడంలేదు. ప్రతిఏడూ కరవు పరిస్థితులు ఏర్పడుతూనే వున్నవి; తాత్కాలికంగా నివారణ చర్యలు జరుగుతూనే వున్నవి; మళ్ళీ కాటకం సంభవిస్తూనే వున్నది. కరవు నివారణకు శాశ్వత చర్యలు ఒక పథకం ప్రకారం జరగనిదే రాయలసీమ క్షామబాధనుండి బయటపడదు. కేంద్రంనుండి తగినంత సహాయాన్ని సంపాదించుకోలేకపోతే, రాష్ట్ర నిధులనుండైనా ఖర్చు పెట్టి, రాయలసీమ ప్రజలకు నిత్య క్షామం నుండి విముక్తి కల్గించవలసివుంది.

క్షామం అనగానే రాయలసీమ ఒక్కటే పరిగణనకు వస్తుంది. అది కానప్పుడు ఒకాల, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు వస్తుంటాయి. ఈ ప్రాంతాలతో సమానంగానో, లేక ఇంకా అధ్వాన్నంగానోవున్న నెల్లూరు జిల్లా అధికారంలో వున్నవారి దృష్టికి రావడమేలేదు. నెల్లూరు జిల్లాలోని 13 తాలూకాలలో 11 తాలూకాలు దుర్భిక్షంతో బాధపడేవే; క్షామపరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నవే. ఈ తాలూకాల స్థితి రాయలసీమ ప్రాంతాలకంటే ఏమాత్రం తీసిపోదు. రాయలసీమలో కొన్ని ప్రాంతాలలోనైనా కొన్ని నీటివసతులున్నవి; పుష్కలంగా రెండుమూడు పంటలు పండే ప్రదేశాలున్నవి. నెల్లూరు జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో దుర్భిణీ వేసి చూచినా, అలాంటివసతి ఎక్కువగా కనపించదు. ఒకవిధంగా రాయలసీమకంటే దుర్భరమైన పరిస్థితులు ఈ తాలూకాలలో వున్నవా అనిపిస్తుంది. కరవు కరవు అని అరచినప్పుడు; మనుషులకు తిండి, పశువులకు మేతనీళ్ళులేక అల్లాడుతున్నపుడు ఏదో కొంత సహాయం చేశామనిపించడమేకాని, చేయవలసినంత చేయడంలేదు. నిత్యకాటకంతో బాధపడే ఈ ప్రాంతం ఈ సంవత్సరం మరింత దరిద్రంగా, దయనీయంగా తయారైంది. వర్షాలులేవు. పైర్లులేవు. త్రాగడానికి నీళ్ళుకూడాలేవు.

ఇది నాన్‌డెల్టా విషయం. డెల్టా పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం ఈ విధంగానే తయారైంది. వర్షంలేదు; పెన్నకు నీళ్ళులేవు. ఇప్పటికీ నార్లు పోసుకోలేదు; పోసుకున్నవి ఎండిపోయినవి. ఇక నీళ్ళువచ్చి, నార్లు పోసుకొని, నాట్లు వేయడమంటే అదును దాటిపోతుంది. అదును పోయిన తర్వాత పెట్టే పైరువంట అంతంత మాత్రంగానే వుంటుంది. నాన్‌డెల్టా వాళ్ళయినా ఒకసంవత్సరం పండినా, ఒకసంవత్సరం ఎండినా నిలబడగలుగుతారుకాని, డెల్టాలో ఒక్క సంవత్సరం పైర్లు విఫలమైనాయంటే కుప్పకూలిపోకతప్పదు. నాన్‌డెల్టా వారికంటే, డెల్టా ప్రజలు అధికులనికాదు; ఖర్చులకు అలవాటు పడినవారు కాబట్టి, దెబ్బతినిపోవలసి వస్తుంది. ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి భయపడలేదుకాని, ఈ సంవత్సరం మాత్రం ఆందోళన చెందిపోతున్నారు. డెల్టాలోనైనాపండితే, అవి జిల్లాఅంతటికీ పంపకమవుతవి. డెల్టాకూడా ఎండిపోతే, అది జిల్లాకంతటికీ దెబ్బగానేవుంటుంది. ఈ భయంకర పరిస్థితినుండి గట్టెక్కడం ఎట్లానాఅనేది సమస్య.

పెన్నానది ప్రవాహం ఇటీవలి సంవత్సరాలలో మోసం చేస్తున్నది. పూర్వం ఏటికి చాలముందుగానే నీళ్ళువచ్చేవి; ఇప్పుడు రావడంలేదు. పూర్వం నీరు వస్తే నెల రెండునెలలుకూడా పారేవి; అనకట్ట పాడిపట్టిపోయేది; రాకపోకలు కూడా స్తంభించి పోయేవి. ఇదివరకు తరచు వరదమెక్కువై, నెల్లూరుటౌన్‌లో కొన్నివీధులలో నీళ్ళుపారేవి; ఫ్లడ్‌బ్యాంకును కావలా కాయవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు వినోదంకోసం చూద్దామన్నా, ఆమాత్రం వరద రావడంలేదు. పెన్నకు వరదఅనేది చరిత్రలో చదువుకోవలసిన అంశం అయిపోయింది.

పెన్నకు నీళ్ళు ఈ విధంగా ఎందుకు తగ్గిపోయాయి అంటే, పైన అనకట్టలు కట్టుకుంటూ పోవడం ప్రధానమైన కారణమని చెప్పకతప్పదు. ఇప్పటికి వున్నవికాక, మైలవరంలో మరొక డ్యాం నిర్మాణం జరగబోతున్నది. ఇదికూడా పూర్తి అయినదంటే ఇక నెల్లూరువారికి పెన్ననీటిఆశలేదు. వర్షాధారపు కొన్న, నత్తి పెట్టుకొని బ్రతకవలసి వస్తుంది. వందసంవత్సరాలనాడు నెల్లూరు డెల్టాకు ఏర్పడిన హక్కులకు భిన్నంగా, పైన అనకట్టలు నిర్మించి, క్రిందికి నీరు రానివ్వని కారణంగానే నెల్లూరుడెల్టా ఈ విధంగా దుస్థితిపాలు కావలసివస్తున్నది. ఇది అన్యాయం, అక్రమం. పెన్ననీటిమీద నెల్లూరువారికే సర్వహక్కులని చెప్పము. కాని ఇంకొకరికోసం వారినోరుకొట్టడాన్ని సహించలేము. నెల్లూరువారికి అనాదిగావున్న హక్కుకు, ఆవారికి భంగకరం కానంతవరకు ఎన్ని అనకట్టలు కట్టుకున్నా, డ్యాంలు నిర్మించుకున్నా అడిగేవారులేరు. కాని నెల్లూరు పొలాలు ఎండబెట్టి ఇతర జిల్లాలను సస్యశ్యామలం చేసామంటే ఒప్పుకోలేరు; దాన్ని ప్రతిఘటించకుండా వుండలేరు. ఇది మండలతత్వంతో చెప్పేమాటకాదు; బెదిరింపూకాదు; ఆందోళనతో, ఆవేదనతో ప్రతిధ్వనిస్తున్న ప్రజల ఆక్రందనే ఇది. న్యాయానికి అన్యమార్గం అన్వేషించవలసిన అవసరంలేకుండా, ప్రభుత్వమే నెల్లూరు డెల్టావారికి న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. రచ్చలు రావిళ్ళు చేయవలసిన అవసరాన్ని నెల్లూరు వారికి కల్గించవద్దని మనవి చేస్తున్నాము.

— —

వారం వారం

దేశ దిమ్మరి

ఇంటా బయట విషయాలు

భారతదేశం ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థాగానికి పనికిరాదనేభావం ఇటీవల దేశంలో వ్యాపించింది. ఇక ఎన్నాళ్ళో పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీదేశంలో చలామణిఅవుతుంది?– అనికూడా అంటున్నారు. 1967లో వచ్చిన ఎన్నికల ఫలితాలవలన ప్రజాస్వామికంలో మళ్లీ నమ్మకం పుంజుకున్నది. ఆకాభావం వ్యక్తమైనది.

ప్రస్తుతం తమిళనాడులో జరిగే ఆందోళనవలన మనదేశంలో ప్రజాస్వామికరీతి మరింత పటిష్టమైపోతున్నది. అధికారంలో డి.ఎం.కె. వున్నా, పదవిలోలేని కాంగ్రెస్ వూరేగింపులు, ఉత్సవాలు జరుపుతూ వుంటే జనం కదిలివస్తున్నారు. కావున డి.ఎం.కె. నిర్భయంగావుండే వీల్లేదు. అదేదానికి శ్రీరామరక్ష! కాంగ్రెస్ నాయకులు స్వయంగా వీధుల్లోకి వస్తున్నారు, మిమ్మూ మమ్మూ ఏకంచేసి, డి.ఎం.కె. 'అక్రమాలను' గూర్చి ఎలుగెత్తి చాటుతున్నారు. ఇందువలన కాంగ్రెస్ ఆరోగ్యం బాగుపడుతుంది. దానికి సంపూర్ణారోగ్యం రావలెనంటే వేలిముద్రపార్టీగాకుండా భావుకులైన యువకులను, దీక్షాపరులైన కార్యకర్తలను ఆకర్షించి, పరిమితమైన సభ్యత్వంగల పక్షంగా మార్చుకోవలెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీ అనుమతితో తమిళనాడు కాంగ్రెస్‌పార్టీ నూతన రూపాన్ని ధరించవలెను. సభ్యత్వం గట్టిదైతే, పరిమితంగావున్నా, ఆపార్టీ పలుకుబడి అపరిమితంగా వుండవచ్చును. దారినపోయే దానయ్యలను కాంగ్రెస్‌పార్టీ తప్ప ఈలోకంలో మరేపార్టీకూడా చేర్చుకోదు. తమిళనాడు కాంగ్రెస్‌పార్టీని సభ్యత్వరీత్యా గట్టిపరిస్తే, కార్యకర్తలు–ఉపనాయకులు ఎక్కడికక్కడ ఎవరైనాసరే బస్తీమే సవాల్ అనగలవారు లభ్యమవుతారు. రాష్ట్రనాయకులు సుబ్రహ్మణ్యం, కామరాజ్ వుండగా అస్థాయిలో కొదువేమున్నది?

అప్పుడు తమిళనాటికి సమ ఉజ్జీలైన రెండు పార్టీలుంటవి. రెండూ నిజంగా తమిళపార్టీలే. కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఒక దేశీయ పక్షానికి అనుబంధమై వున్నప్పటికీ, దాని చిత్తం, దృష్టి, కార్యసాధన సర్వం తమిళనాటి వృద్ధిమీదనే వుంటున్నది. ఇందులో తప్పేమున్నది? డి. ఎం. కె. సరేసరి అది పచ్చితమిళంగావుండి, అధికారంలోకి రాగానే సర్దుకున్నది; కాంగ్రెస్‌పార్టీ దేశీయ పక్షానికి అనుబంధమైతే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి డి. ఎం. కె. అనుబంధమైవున్నది! కాదంటారా? మొన్నటి పార్లమెంట్‌చర్చలో (సోషియలిస్ట్–పార్ సాయుధపాత్రపై జరిగిన ఆందోళనలో) దాని వైఖరి స్పష్టమైనది.

అవిధంగా, కేంద్రానికి బాధలేని రెండు తమిళపార్టీలలో ఏది పదవిలోకివచ్చినా, తమిళప్రజానీకానికి సౌఖ్యం. కేంద్రానికి హాయి ఏర్పడగలదు.

— కొరవ 5 వ పేజీలో

కబురగాలు

'లోకలిస్ట్'

★ మనహైరోడ్డుమీద ట్రాఫిక్ ★★ పాతకార్లు అమ్మబడును ★★★ ఆరుద్రగారుచెప్పినవిషయం ★★★★ విదుషీమణి డాక్టరు సరస్వతి ప్రసంగాంశాలు

గతవారం 'లోకలిస్టు' వెలుగొండల 'ట్రిప్పు' ను గూర్చి పాఠకులు చదివే వుంటారు– కనిగిరివదలి కందుకూరు మీదుగా సింగరాయకొండ చేరుకునేసరికి రాత్రి 9 గంటలు దాటింది. సింగరాయకొండ నుండి మన ఘనతవహించిన నేషనల్ "హైవే" మద్రాసు–కలకత్తా గ్రాండ్‌ట్రంకురోడ్డులో మా జీప్‌ప్రయాణం– వెన్నెలరాత్రిలో మా ప్రయాణం చూడండి:

మధ్యలో ఎక్కడ యాక్సిడెంటు జరుగుతుందా అని గుండె గుబిక్కుమంటూనే వుండింది నెల్లూరు చేరిందాకా. సింగరాయకొండ నుండి జీప్‌లో నేరుగా నెల్లూరు చేరుకునేదానికి దాదాపు 3 గంటలపాటు ప్రయాణం సాగింది.

ఈమూడుగంటలూ లెక్క పెట్టుకుంటూ కూర్చున్నాను–మొత్తం 74 లారీలు ఎదురొచ్చాయి (ఇందులో బ్రహ్మరాక్షసులంతటి గడ్డిలారీలు 31); 13 కార్లు, 7 రెండెద్దుల బండ్లు ఎదరొచ్చాయి.

ఎదురొచ్చినప్పుడల్లా జీపు తారురోడ్డును వదలి ప్రక్కన మట్టిరోడ్డుమీదకు రావాల్సి వచ్చేది. ఆ గతుకులు చెప్పనలవికాదు. ఎక్కడా తారురోడ్డు వెడల్పు పదివన్నెండు అడుగులకు మించిలేదు. 30 అడుగుల వెడల్పున్న తారురోడ్డు ఎక్కడాలేదు.

అదే మద్రాసు రాష్ట్రంలో దాదాపు అన్ని తారురోడ్లూ 30 అడుగుల వెడల్పు గలిగినవే. అంతకు తక్కువ వెడల్పువున్న తారురోడ్లు [illegible] రూట్లలోనైతం అక్కడెక్కడా మనకు కనపడవు. మరి మన దౌర్భాగ్యంయిది! మూడుగంటల్లో దాదాపు 120–150 బండ్లు తిరిగేంత ప్రయాణపు రద్దీవున్నా మన తారురోడ్లు యింత యిరుకుగా యింకా వున్నాయంటే దారుణంగా వుంది.

విదేశంలోనైనాసరే రోడ్లు–రహదారులనేవి, ఆదేశపుశోభను, గాంభీర్యాన్ని, తర్వాత ఆప్రజల మానసిక పరిస్థితుల్ని తెలియజేస్తాయనుకొంటే, మనఆంధ్రదేశపు పరిస్థితి ఎంత వెనుకబడిందో తెలుస్తుంది. మన గ్రాండ్‌ట్రంకు రోడ్డుకూడా యింత 'అన్‌సేఫ్' గా వుంటున్నాయంటే, యిక యాక్సిడెంట్లు జరక్కుండా వుండాలంటే ఎట్లా?

★ ★ ★

పాత కార్లు అమ్మబడును, అవును అబద్ధంకాదు–కొనేవాళ్ళుండాలగాని పాత కార్లు కొనుక్కోబనేదు–నెల్లూరు రోడ్లమీద మీకు బోలెడన్ని దొరుకుతాయి, పుచితంగా ఎవరుకొని వెళ్లవచ్చు. ఉదాహరణకు నెల్లూరు పబ్లిక్ ట్రంకురోడ్డుమీద రాజవీధి టర్నింగులో కొన్నినెల్లనుండి వొకపాత కారు, కండెమ్‌చేయబడిన వొక పాతకారు రోడ్డుకు అడ్డంగాపడివుంది.

ఇకపోతే టి. వ. గెస్టుహవుస్ నుండి సి. ఎ. ఎమ్. స్కూలుకువెళ్లే టర్నింగులో ఇట్లనే రోడ్డుకు అడ్డంగా కొన్నినెల్లనుండి పడేసివున్న ఇంకో డొక్కుకారు వుంది. ఇంతెందుకు సాక్షాత్తు నెల్లూరు కలెక్టరాఫీసులో కొన్నిసంవత్సరాలనుండి, అవును కొన్నిసంవత్సరాలనుండి వొక వ్యాను, ప్లానింగ్ ప్రచారశాఖవారి, వ్యాను వొక ప్రక్కగా అట్టేపడివుంది వానకు ఎండుతూ, ఎండకు తడుస్తూ. ఎందరో కలెక్టర్లు మారారు; ఈ వ్యానును కదిల్చి వేలం వేయించే నాథుడు మాత్రం కనబడ్డంలేదు. కడకు మన శంకరణ్‌గారికి కూడా యిది చేతకాలేదు.

ఇంకా చెప్పాలంటే పాగతోట టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు టర్నింగులో వొక పాత కండెమ్డ్ బస్సు బాడీ రోడ్డుకు అడ్డంగా కొన్నిసంవత్సరాలనుండి వొక బరితెగించిన దున్నపోతు శవంలాగా అట్టనే పడివుంది. ముందే మనవి యిరుకు రోడ్డు. దానికితోడు అడ్డంగా వికారంగా యీ కండెమ్డ్ కార్లు, బస్సులు, వ్యాన్లు. ఇట్లాంటి అనాగరికమైన అబంధర యీ బార్బరికమైన నెల్లూరు రోడ్లమీదనే సాధ్యమనిపిస్తుంది.

కొరవ 5 వ పేజీలో

సుప్రసిద్ధమైన
"శంకర్" బ్రాండు సిమెంటు
శాశ్వత కట్టడములకు యిప్పుడు దొరకుచున్నది.
*
— స్టాకిస్టులు —
యం. పెంచలయ్యాశెట్టి & బ్రదర్సు
సంతపేట—నెల్లూరు
ఫోన్: 75.

జమ్మివారి
లివర్‌క్యూర్
పిల్లల లివర్ స్ప్లీన్
వ్యాధులకు దివ్యౌషధము
విక్రేతలు:
జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్ మద్రాసు-1 [illegible]
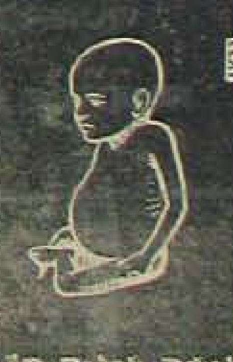
హైదరాబాద్ బ్రాంచి:- 1-8-522/18-A, చిక్కడపల్లి (స్వరాజ్ హోటల్ వెనుక) ముషీరాబాద్ పోస్టు – హైదరాబాద్-20 (ఆంధ్రప్రదేశ్.)

లోకవృత్తం

లోకసంచారి

* చైనా మళ్ళీ మనకు ఉపకారం చేయదలచిందావిమి?
* కమ్యూనిస్టులలో వచ్చిన శుభప్రదమైన పరిణామం
* కాబోయే (?) అమెరికా ప్రెసిడెంట్ పట్ల రష్యావైఖరిలో మార్పు
* అమెరికా ఉద్ధరణ నైపుణ్యం

చైనా మళ్ళీ మనకు ఉపకారం చేయదలచినది కాబోలు! సిక్కింవద్ద, కలియచేస్తున్నదట. కానియండి. ఇదీ మనకు మేలే. మొదట చైనా (1962), పిదప పాకిస్తాన్ (1965), ఇప్పుడు రష్యా (1968) చేస్తున్న పనులవలన మన ఐక్యత వృద్ధిచెందినది. దేశ రక్షణ దీక్ష అధికమైనది. రాజకీయంగా ప్రజలకు ప్రపంచానికి అధికమైన జాగృతి కలిగింది. ఈ సమయంలో మళ్ళీ చైనా మన సరిహద్దున పేచీకివస్తే, రానీయండి. ఈ పరీక్షలో మనం తప్పక నెగ్గుతాం. లోకం మనలను క్రొత్తదృష్టితో ఆదరిస్తుంది.

. . .

రష్యా మనకుచేసిన మేలుగాక, ఆ సమయంలోనే చెకోస్లోవేకియాకు గొప్ప మేల్కొల్పును కలిగించింది. చెక్ ప్రజలు తమ సంస్కరణోద్యమ నాయకులను గట్టిగా బలపరచి, లోకవంద్యులైనారు.

కమ్యూనిస్టులలో స్వేచ్ఛతైపోరాడే వారు, ప్రజలను గౌరవించి పార్టీ అధికారాన్ని తగ్గించి—ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచి—ప్రజలకు మార్గదర్శకులుగా పార్టీ సిద్ధపడితే ప్రయత్నం చేసేవారు వున్నారని తెలిసింది. ఈ పరిణామం శుభప్రదం.

ఇట్టి పరిణామానికి మొదట త్రోవ చూపిన యుగోస్లావియానేత మార్షల్ టిటో ప్రాహ (చెక్ రాజధాని) వచ్చి చెక్ ప్రజానీకాన్నీ, సంస్కరణోద్యమ నాయకులను అభినందించి వెళ్ళినాడు.

ఈ సంస్కరణలో విశేషమేమంటే, సంస్కరణతత్వానికి అనుకూలురు గాని నొవోత్నీ వగైరాలను అధికారంలోనుంచి దించినా, వారిపై ఎట్టిరమైన విపరీతచర్య జరగలేదు. అభిప్రాయభేదాలువస్తే అది కారవ్యయోగంద్వారా కాక, ప్రజల మన స్తత్వంలో మార్పుదెచ్చి, ఆ మార్పును గమనించి, వాటిని పరిష్కారం చేసుకోవాలని చెక్ కమ్యూనిస్టుపార్టీలో తీర్మానించు కున్నారు. అనగా స్టాలిన్ పద్ధతిని క్రూశ్చేవ్‌కంటె ఎక్కువగానే చెకోస్లోవేకియా అవలంబిస్తున్నారు. రష్యాయే వెనకబడే వున్నది. ఆ భీతివలన చెకోస్లోవేకియాపై ఎదురుదాడు వేయించవలెనని, తోటి రాజ్యాలను కొన్నిటిని కూడగట్టుకుని చెక్ సంస్కరణవాదులపై ఒత్తిడి తెచ్చింది.

అలుకుమనంలోనైనా నిజ్జానుచూపించి రష్యా క. పార్టీ కార్యదర్శి బ్రెజ్నెవ్ చెక్ ప్రజల ఆదరానికి పాత్రుడైనాడు.

. . .

దుబ్‌చెక్ (చెక్ నాయకుడు) పట్ల రష్యానాయకులు చూపిన వైఖరికంటె ఉదాత్తమైనవైఖరిని నిగ్సన్ (కాబోయే (?) అమెరికా ప్రెసిడెంట్!) పట్ల ప్రదర్శించారు. 16 ఏండ్లుగా ఆయనపై రష్యాలో ప్రదర్శించిన మత్సరాన్ని ఒక్కసారిగా మరచిపోయినారు. రాబర్ట్ కెనడీ సంస్మరణలో ఆయన ఒకప్పుడు అంటీ కమ్యూనిస్టు మెక్కార్తీ సహవాసం చేశాడని ప్రస్తావించకుండా వుండలేకపోయిన రష్యన్లు ఇప్పుడు నిగ్సన్ చరిత్రను ప్రకటించడంలో అటువంటి గొడవలను స్పృశించనే లేదు.

ఉదా: 1940 తరువాత మెకార్తీకాలంలో చర్యల అమెరికన్ 'లోక్‌సభ' కమిటీకి రిచర్డ్ నిగ్సన్ అధ్యక్షుడుగా వుండెను. కమ్యూనిస్టులంటే బొత్తుగా గిట్టనివాడని, అమెరికాలో కమ్యూనిస్టులనబడేవారిని వెంటాడి, లేనిపోని నిందలువారిపై మోపి శిక్షింపజేసేకోవడు చెందినవాడని యీ రిచర్డ్ నిగ్సన్ మహాశయుని విషయమై రష్యా పత్రికలలో పూర్వం అభివర్ణించి వున్నారు.

ఈసారి రష్యాప్రభుత్వ పత్రిక 'ఇజ్వెస్తియా'లో అమెరికన్ రిపబ్లికన్‌పార్టీ నిల్చిన అభ్యర్థి (అమెరికా అధ్యక్షపదవికి) రిచర్డ్ నిగ్సన్ తీరుతెన్నుగూర్చి వ్రాస్తూ పైవిషయాలేవీ ప్రస్తావించలేదు.

ఐతే, అభ్యర్థిగా తాను ప్రకటించబడిన గానే, ఆ నిగ్సన్ ఏమన్నాడు? రష్యా ఆదరానికి పాత్రతనుసంపాదించుకునేటట్లే పల్కినాడు: "కమ్యూనిస్టు ప్రపంచంతో సమాధానపు సంప్రదింపులకు సమయం వచ్చింది. రష్యా ప్రజలకూ, చైనా ప్రజ

—కొరవ 8 వ పేజీలో

గత 29 తేది నెల్లూరుకు విచ్చేసిన గవర్నరు శ్రీ ఖండూభాయ్‌దేశాయ్‌ని జి. ప. సన్మానించింది. ఛేర్మన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు చదువుతున్న సన్మాన పత్రంలోని అంశం ఏదో శ్రీ దేశాయ్‌గారికి సంతసాన్ని కల్గించినట్లుంది—చప్పట్లు కొడుతున్నారు!

దేశాభివృద్ధికి పాటుబడేవారికి స్థానంలేదా?

మహారాష్ట్రనుండి తరిమివేయబడిన ఫెర్రర్ వృత్తాంతం

—ఇతనికి ఆంధ్రలో ఆశ్రయం?

మహారాష్ట్ర నాయకుల వొత్తిడి మూలంగా మనదేశంనుండి తరిమివేయబడ్డ స్పానిష్‌ఫాదర్ శ్రీ విన్సెంట్ ఫెర్రెర్‌ను తిరిగి ఇండియాకు రప్పించి ఆంధ్రప్రదేశ్‌

> 'వీకెండ్ రెవ్యూ' కథనం

లో ఆశ్రయం కల్పిస్తారా? ఈ పదరు ఫాదరీకి "మీ రాష్ట్రంలో ఆశ్రయం యిస్తారా?"—అని కేంద్రప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను అడిగిందట.

మహారాష్ట్రలో వుండడానికి వసతిలేదని తెల్చి తరమగొట్టిన కేంద్రప్రభుత్వం, ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వుండడానికి వసతిస్తారని ఎట్లా గ్రహించుకొన్నది?

విదేశీయులు పంపే లక్షలాది ధనసహాయంతో యీ ఫెర్రెర్ నాశిక్‌జిల్లాలో మతాంతీకరణ చర్యలను కొనసాగిస్తున్నాడనే నెపంతో " మహారాష్ట్ర ప్రజలు " ఆందోళన లేవనెత్తి గొడవచేయడంతో ఆ రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రంఅనుమతితో అతన్ని దేశంనుంచి వెళ్ళగొట్టింది.

ఇప్పుడు మళ్ళీ అతన్ని భారతదేశానికి ఎందుకు రప్పించాలని అనుకొంటున్నది? ఆంధ్రలో ఆశ్రయం యిప్పించాలని ఎందుకు ప్రాకులాడుతున్నది? ఏమిటీ కథంతా? దీనివెనుక అగమ్యమైన అంశాలేమైనావున్నాయా? అతను నిజంగా నిరపరాధి అయితే మొదట అతన్ని దేశం నుండి ఎందుకు వెళ్ళగొట్టిందాలి? ఇవన్నీ అడగవల్సిన ప్రశ్నలే. వీటన్నిటితో నిమిత్తంలేకుండానే, పత్రికాప్రకటనలరూపంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అప్పుడే కొంత అలజడి వ్యక్తమవుతున్నది.

అసలీ ఫెర్రెర్ ఎవరు? ఏమిటీయన చేసినపనులు?— అనే విషయాలపై మూడు నెలలక్రితం "వీకెండ్ వ్యూ" పత్రికలో

కొరవ 7 వ పేజీలో

"ఎటువంటి కాలంలోనైనా నాలుగవ ప్రసవము విజ్ఞులు అనుమతించరు," అని కుంతి చెప్పెను.

(మహాభారతము, సంభవ పర్వము)

పాండవ మధ్యముడయిన అర్జునుని పుట్టుక తర్వాత, ఇంకా పిల్లలు కావాలని పాండురాజు తన అభిమతం తెలియజేయగా, నాలుగవ ప్రసవము విజ్ఞులు అనుమతించరనే విషయం, కుంతి పాండురాజుకు గుర్తుకు తెచ్చెను. కాలం మారింది. దానితోపాటు ఆచారాలు, విలువలుకూడా మారాయి: కాని ప్రసిద్ధిగాంచిన రాటి మాటలు మాత్రము వాని ప్రాముఖ్యతను పోగొట్టుకోలేదు. నిజానికి అవి ఇంకొక సందర్భంలో క్రొత్త అర్థాన్ని సంతరించుకొన్నాయి. నేడు "విజ్ఞులు నాలుగవ ప్రసవాన్ని అనుమతించరు" ఎందుకనగా వారు పోషింపగలిగిన వారికంటె ఎక్కువమంది పిల్లలను వారు కోరరు. పిల్లలు కొద్దిమందే వుంటే, ప్రతి ఒక్కరికి ఆలనా పాలనా బాగా జరుగుతుంది. తగినంత ఆహారము, ఆనందప్రదమైన జీవితానికి మరిన్ని అవకాశాలు లభిస్తాయి. ఎక్కువ కాన్పులు తల్లి ఆరోగ్యానికి కూడా భంగకరమే.

ఎక్కువ మంది పిల్లలు కలుగకుండా మీరు చూసుకోవచ్చు. మీరు కోరినప్పుడే వారు కలిగేలా చూడొచ్చు. దయచేసి దగ్గరలోనున్న కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాన్ని సందర్శించండి. ఉచిత సహాయాన్ని పొందండి.

పరిమిత కుటుంబం సుఖానికి మూలం

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
విమర్శకుడు

ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులు- ఒక కేంద్రమంత్రి

గంభీరమైన శ్రీ దొడ్ల సుబ్బా రెడ్డి హాస్పిటల్ భవనం, తాజ్‌మహల్‌వంటి దొడ్ల కౌసల్యమ్మ స్త్రీలకళాశాల భవన ప్రవేశోత్సవాలు; స్వర్గీయ శ్రీ వి. సి. నిలువెత్తు కాంశ్య విగ్రహావిష్కరణ; స్త్రీలకళాశాల హాస్టలు భవన శంకుస్థాపన కార్యక్రమాలకు తాత్కాలికంగా సెప్టెంబరు 20 తేది నిర్ణయింపబడిందట. ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డి, మైసూరు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వీరేంద్ర పాటిల్, కేంద్రమంత్రి శ్రీ దినేష్‌సింగ్, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి రాఘవమ్మగారలు రాబోతున్నారు. ఈ కార్యక్రమాలన్నిటికీ నిర్వాహకులైన శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి నాయకుల తుదిసమ్మతి కోసం నందారంలో వున్నట్లుంది.

అబ్బ, నిద్రలేచారు!

మన శాసన సభ్యులు ఎంతకాలానికి నిద్రలేచారు! ఇంతకాలం ఎంత మాలుగుతో వున్నారు!! పెన్నలో చుక్క నీళ్ళు లేకుండాపొయ్యి, వర్షం ఒకబొట్టు పడకుండా, నార్లు పోసుకోడానికి కూడా గతి లేకుండా, దారుణమైన కాటక పరిస్థితులు తెలిసేవరకు వీళ్ళ మత్తువదలకుండడమే ఆశ్చర్యం. ఇప్పటికైనా కార్యోన్ముఖులైనందుకు ఎంతో సంతోషంగావుంది.

శాసన సభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి, బెజవాడ పాపిరెడ్డి, అన్నదాత మాధవరావు ప్రభృతులు; బూదటి కోదండరామరెడ్డి, గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి వగైరా రైతుముఖ్యులు పాతికమంది 'గునుపాటి గెస్ట్‌హౌస్' లో కలసుకొని; పెన్నకు పైనకడుతున్న అనకట్టల వల్ల నెల్లూరుకు జరుగుతున్న నష్టాన్ని గూర్చి, కడపజిల్లా మైలవరంలో డ్యాం నిర్మించినదానివల్ల కలగగల ప్రమాదాన్ని గూర్చి, నెల్లూరు జిల్లా రైతుల హక్కు అనుభవాలు కాపాడుటకు తీసుకోవలసిన చర్యలనుగూర్చి చర్చించారు. ఇంకా ఎక్కువమంది రైతులు కలసుకొని చర్చించుటకు 20 తేది సా. 4 గంటలకు టి. ప. హాల్‌లో సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. 21 తేది ముఖ్యమంత్రి వద్దకు రాయబారం పోవుటకుకూడా నిర్ణయించుకున్నారు.

సమావేశాలు రాయబారాలతో కాకుండ దృఢమైన వ్యతిరేకాభిప్రాయాన్ని, ఆందోళనోద్యమాన్ని నిర్మించుటకు గట్టి ప్రయత్నం చేయవలసివుంది. స్వతంత్ర భారతంలో ఆందోళనలేనిదే ఏదిన్నీ కావడం లేదనేది అందరికి తెలిసిందే.

వేమయ్యా రుమేనియాకు

శాసన సభ్యుడు శ్రీ స్వర్ణా వేమయ్య వైద్యం నిమిత్తం కాబోలు రుమేనియాకు పోవుటకు 11 తేది నెల్లూరునుండి బయలు దేరిపోయారట. హైదరాబాదు, ఢిల్లీపోయి; అక్కడనుండి రుమేనియాకు పోతారట.

సుబ్బరాజుగారికి బ్రిటిష్ గయానా ఆహ్వానం?

సేవాభివేశం గల మన వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ ఎ. సుబ్బరాజు గారికి బ్రిటిష్ గయానా నుండి ఆహ్వానం వచ్చిందట. నెలకు రూ. 2,500 ల వేతనం మీద, వరిపైరు ప్రత్యేకాధికారిగా రమ్మని పిల్చినట్లు తెలుస్తున్నది. మనవారి శక్తి-సామర్థ్యాలను, వారి సేవాభిలువలను మనకంటే ఇతర దేశస్తులే ఎక్కువగా గుర్తిస్తున్నట్లుంది!

రైతులకు అత్యంతంగా వుపకరిస్తున్న శ్రీ సుబ్బరాజు గారు మరికొంతకాలమైనా నెల్లూరులో వుండాలని మా ప్రగాఢకోర్కె.

ఇండో-జర్మన్ స్నేహసంఘం

ఇదే, ఎజా. సి. సి. -అంటే సెహర్యా కల్చరల్ సెంటర్-అయింది. దీని దశమ వార్షికోత్సవ సూచనగా మొన్న 12 తేది పెద్ద అట్టహాసంచేశారు, సూత్రధారి శ్రీ కె. పురుషోత్తమరావు. టౌనుహాలు ముందర జిగేల్‌మనే విద్యుద్దీపాలంకరణలు, జెండాలు-గిండాలతో అదరాటే చేశారు. తిరాదశమవార్షికోత్సవసభ మూడేమూడు నిమిషాల్లో అయిపోయింది - చీఫ్ జస్టిస్ జగన్మోహనరెడ్డిగారి ప్రారంభోపన్యాసం, జర్మన్ రెప్రజెంటేటివ్ ఎగ్గర్ట్ పొడిమాటల ప్రసంగం, ఆర్. ఎల్. రెడ్డి వుపన్యాసం .. పోలో ఎగ్జిబిషన్ అన్నారు, సావనీర్ విడుదల అన్నారు అంతే. కొండంత రాగం తీసి...అన్నట్లయింది. సావనీర్‌మాత్రం 'ఖిర్కి'గా వుంది.

అభినందనవిందు

ఆర్.ఎల్.రెడ్డిగారి గృహదానానికి అభినందన సూచనగా ఆయన్ను వరసబెట్టి వదలకుండా పొగడుతూనేవున్నారు, మనవాళ్ళు. మొన్న 12 తేది రాత్రి కొండూరు వెంకటరెడ్డిగారు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిని అభినందిస్తూ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారింటనే విందుచేశారు. విందు అనంతరం మేడమీద సభ హోలికుడు, అన్నదాత మాధవరావుగారలు ప్రశంసోక్తులతో ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి గుణగానంచేశారు. కె. నారాయణరావు రచిత పద్యమాలను అతిలి మల్లికార్జునయ్య చదివినప్పుడు ఆయన అరున్నర గొంతుకు మేఘాలువగిలి వూలవాన కురవక తప్పలేదు. జగన్మోహనరెడ్డిగారు క్లుప్తంగా మాట్లాడారు.

సుందర్ సింగ్ భండారి

అఖిలభారత జనసంఘం కార్యదర్శి, పార్లమెంటు సభ్యుడు అయిన శ్రీ సుందర్ సింగ్ భండారి 13 తేది నెల్లూరు విచ్చేసి, ఆ సాయంకాలం బహిరంగసభలో వుపన్యసించారు. భండారిగారు పాకిస్థాన్‌కు రష్యా ఆయుధసహాయం, దేశరక్షణ సమస్యలను గూర్చి వ్యాపకంగా చర్చించారు. శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ అన్నదాత మాధవరావు అచ్చం రైతుగా, రైతు శ్రేయోభిలాషిగా మాట్లాడారు. పెన్నమీద మైలవరం ప్రాజెక్టుకడితే జిల్లాఅంతా ఎడారిప్రాంతమై పోతుందని, రైతాంగం దీనిని ప్రతిఘటించాలని కోరారు. శ్రీ ఎస్. పి. ఆర్. విఠల్‌రావుకూడా ముచ్చటించారు.

డాక్టర్ ఉష

ఈమె అమెరికన్ హాస్పిటల్లో పిల్లల డాక్టరు. హాస్పిటల్‌ద్వారా ఈమె పిల్లలకు చేస్తున్న విలువైనసేవ చూచినప్పుడు, ఈమెను ప్రశంసించకుండా వుండడం ఎట్లా? శ్రద్ధ, సహనము, ఆత్మీయత, నెమ్మది నిదానం ఈమెలో మూర్తీభవించి వున్నాయి. వయస్సు తక్కువ; అయినా అంతటి నిస్వార్థసేవాభావం ఆమెలో చోటుచేసుకున్నదంటే అభినందనీయమైన విషయం. డాక్టర్ ఉష పిల్లలపాలిటి ప్రాణదాత అనడం అతిశయోక్తిగా వుండదు.

ఉషమ్మా! నీ సేవ, నీ జీవితం, సార్థకంతల్లీ! ఇలాంటి సార్థక జీవితాన్నే కలకాలం కొనసాగించాలని మా వాంఛ.

చంద్రశేఖరరెడ్డి చిట్టా

టి. ప. ఛేర్మన్ పదవిలో చంద్రశేఖర రెడ్డిగారికి ఏమి తియ్యదనం వున్నదో ఏమోకాని, మాబోటి చూపరులకు అదొక నరకంగాతోస్తుంది. ఆఫీసులో మనుషులు; ఇంట్లోమనుషులు; నెల్లూరులో మనుషులు; కోటలో మనుషులు; ఊపిరి పీల్చుకోడానికి, హాంఫటీకిపోవడానికికూడా లేకుండా చుట్టుముట్టడం చూచినప్పుడు చంద్రశేఖరరెడ్డి అంటే జాలికలుగుతుంది. ప్రతి టీచరుకు పది సిఫారసులు; ప్రతి ఆఫెండరుకు యాభై సిఫారసులు; ప్రతి ఒక్కరితో మొగమోటం, ఎవర్నిచూచినా భయం! జిల్లా 21 రాజ్యాలుగా విభాగమై పోయివుంది. ఈ రాజ్యాలు కాక, మరి కొన్ని సంస్థానాలున్నాయి. వీళ్ళకు తెలియకుండా ఏమీచేయడానికి లేదు; వీరికి చెప్పకుండా ఎవర్నీ కదిలించడానికి లేదు. చేసినా, కదిలించినా వెవరింపు! ఇంతకంటే బానిసత్వం ఏమివుంటుంది? శృంఖలాబద్ధమైన పదవికంటే, స్వేచ్ఛాపూరితమైన మామూలు జీవితం లక్షరెట్లు హాయికాదా?

నావంటి దాదమ్మలకివచ్చే వూహాలు, ఆలోచనలు ఇవి. చంద్రశేఖరరెడ్డిలాటి వాళ్లకు అందులోనే హాయివుంది, ఆనందం వుంది. అందుకే ఇంతమందితో ఏగగలుగుతున్నారు; సమర్థించుకో గలుగుతున్నారు. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఈ సంవత్సరం చిట్టాఒకటి పెట్టారు - కోమటోళ్ళ ఖాతాలాగా! టి. ప. సభ్యులు, శాసనసభ్యులు, ఇతర మొగమోటస్తులు అందరూ ఈ చిట్టాలోకి ఎక్కించబడ్డారు. ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక పేజీ. వారివారి సిఫారసులు, వాళ్ళకుచేసిన పనులు అన్నీ ఎప్పటికప్పుడు అందులో నమోదవుతాయి. అంటే టి. ప. కు సంబంధించి 'ప్రజా సేవకుల' జాతకాలన్నీ అందులో వ్రాసివుంటాయన్నమాట. ఎందుకయ్యా ఇంత పకడ్బందీ వ్యవహారమంటే, వుత్తరోత్తరా ఎవరైనా నాకు సవ్యేం చేశావ్ అని ఛేలెంజిను ప్రశ్నిస్తే, ఇదిగో నీఖాతా అని వాళ్లముందు పెట్టడానికట! భలే పద్ధతి గదూ! అందుకే ఇదంతా చూచినతర్వాత నాకనిపిస్తున్నది - చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని ముద్దుగా 'దిక్కడు - దొరకడు' అని పిలుచుకుంటే బాగుండదా అని!!

నిరాహారదీక్ష

అన్నట్లుగానే అవారాయన తన బంధువులమ్మాయికి న్యాయంగా యివ్వాల్సిన సీటు యివ్వలేదనే కారణంగా మొన్న 12 13 తేదులు రెండ్రోజులపాటు లేడీస్‌కాలేజి ముందర నిరాహారదీక్షచేశారు. మూడో రోజు సీటివ్వబడిందో ఏమో ఆయన కనపడ్లేదు.

పుట్టి రూ 600 లు!

ఆగస్టు దాటకముందే మొలగొలుకులు పుట్టి రూ 600 లు దాటింది! పండిన సంవత్సరంలోనే యింత పెరిగితే, ఇక గడ్డుగా వున్న ఈ పేడు ఇంకెంతకు పోబోతుందో మరి!

——

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీకొరవ)

విద్యుత్తు సరఫరాకి నదుల్లో నీటిమట్టాలతో సంబంధమంతగా వుండకుండా చేయడానికే జలవిద్యుత్తు ఉత్పాదనకు, థర్మల్ పవర్ ఉత్పాదనకు ఒక నిర్దుష్ట నిష్పత్తిప్రకారం ఆకల్పాలని ఇంజనీర్లు ఏనాడో నిర్ణయించారు; అలాంటి ప్రయత్నమే జరుగుతున్నది కూడా. కొత్తగూడెంలో భారీ ఎత్తున థర్మల్ పవర్ ఉత్పాదన జరుగుతున్నది. అదికాక రామగుండం, నెల్లూరు మొదలైన ప్రాంతాల్లో కూడా థర్మల్ పవర్‌స్టేషన్లు వున్నాయి. ఇలాంటివి ఒకటి రెండు ఉత్తర కోస్తా జిల్లాలోకూడా నెలకొలిపితే, రాష్ట్రమంతటా, సంవత్సరంపొడుగునా నిరంతరాయంగా విద్యుత్ సరఫరా చేయవచ్చునని ఇంజనీర్ల సంకల్పం.

ఇలాంటి సమగ్రమైన దృష్టి నీటిపారుదల పథకాలను పెంపొందించే విషయంలో కూడా వుండాలి. భూగర్భంలో కూడా నీటిమట్టం దిగిపోతున్నది కనుక బావులను ఇంకా ఇంకా లోతుచేయాలని అందుకు శక్తివంతమైన రిగ్స్‌కావాలి అన్న ఆలోచనకూడా ప్రభుత్వంలోవుంది. కాని వర్షాలు తగ్గిపోవడం, భూగర్భంలో కూడా నీటిమట్టం క్షీణించడం- వీటికికూడా శాస్త్రీయమైన నివారణోపాయాలేమైనా వున్నాయేమో శోధనజరగాలి. భూసారసంరక్షణచర్యలు, హాస్యాస్పదంగా మారిన వనమహోత్సవాల్లాంటి కార్యక్రమాలు కాకుండా, రూపొందించడం శ్రద్ధగా అమలు చేయడం జరగాలి.

ఇంతకూ ఇక్కడ చెప్పదలచిందేమిటంటే వర్షాభావంవల్ల దుస్థితి ఇంత దారుణంగా, విస్తృతంగా వున్నప్పటికీ, ఆగస్టు 9 న, అంటే రాష్ట్రంలో అనావృష్టి పరిస్థితిని పరిశీలించేటందుకు ఉప ప్రధానమంత్రి హైదరాబాదు రావడానికి ఒకరోజు ముందు, మంత్రి బి. వి. రాజుగారు, పత్రికావిలేఖరుల సమావేశం జరిపేవరకు కనీసం పత్రికాలోకానికి అసలు పరిస్థితి పూర్తిగా అవగాహనంకాలేదు. మంత్రిగారి చర్యచూస్తే, ఉపప్రధాని హైదరాబాదులో కాలుపెట్టేసరికి పత్రికలన్నీ రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న వ్యవసాయక క్లిష్టతగూర్చి చేస్తున్న హాహాకారాలు ఆయనకువినిపించి, వెంటనే రిజర్వుబ్యాంకు నిధులన్నింటినీ, నీరు లేకపోయినా, ఆంధ్రరాష్ట్రంలోకి ప్రవహించేట్టు చేయాలని ఉద్దేశించినట్టుగా కనిపించింది.

నిరుడు నాగార్జునసాగరం విషయంలో ఇలాగేచేస్తే, మొరార్జీభాయి, ప్రభుత్వప్రేరణపై విలేఖరుల ప్రశ్నలకు కుండ బ్రద్దలుకొట్టినట్టుగా సమాధానాలుచెప్పారు. మొరార్జీభాయిలాంటి ఆరితేరిన నాయకుని కేవలం ప్రచారంబుట్టలో వేసుకొనగలుగుతాననుకోవడం భ్రమేఅవుతుంది. నిజానికానాడు పైకి మొరార్జీభాయి విసుచెప్పినప్పటికీ, ఏమేరకు నాగార్జునసాగరం క్రింద మీరు జలాశయాన్ని నిర్మించారో అంతవరకు ఉపయోగంలోపెట్టి నిర్ణీత కార్యక్రమం ప్రకారం 6 5 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కల్పించడంలో కృతకృత్యులయితే అదనపు నిధులకు కొరతవుండదని మంత్రులకు అభయమిచ్చారు. ఆమాట ప్రకారమే ఈసంవత్సరం నాగార్జునసాగరానికి రూ. 5 కోట్లు అదనంగా (మొత్తం రూ. 14కోట్లు) లభ్యంచేయబడ్డాయి.

ప్రభుత్వంకనుక ముందుగానే రాష్ట్ర పత్రికలకు, అసలు పరిస్థితి తెలియజేసినట్లయితే, పరిస్థితి వేరుగావుండేది. మన మెన్నడైనా పంటలు నష్టపడ్డాయని అంటే యితర రాష్ట్రాలకు బియ్యం సరఫరాచేసే బాధ్యతను తప్పించుకునేటందుకే అలా గగ్గోలుపెడుతూ వుంటామని ఇతర రాష్ట్రాల్లో, కేంద్రప్రభుత్వంలోకూడా భావించేవారువున్నారు. అలాంటి దురభిప్రాయాన్ని తొలగించడానికి వివరాలన్నీ పత్రికలకు వాస్తవరూపంలో తెలియజేయడం అవసరం. పత్రికల్లోని విమర్శలపట్ల ఆగ్రహం తెచ్చుకొనడంలో చూపే శ్రద్ధ, మన ప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రయోజనం కోసం పత్రికల సహాయసహకారాలను పొందడంలో చూపలేక పోతున్నది.

——

కాళహస్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. No. 26 of 1968.
Sc. No. 128 of 66 Madras.

షా చగరూప్‌చంద్ జావర్‌చంద—వాది.
వి. వి. శేషయ్యశెట్టి — ప్రతివాది.

వేలం ప్రకటన.—

వాదికి చేరవలసిన డిక్రీబాకీగాను ప్రతివాదియొక్క స్థావరాస్తులను యాలమునకుగాను 26-8-68 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. వగలు 11 గంటల నుండి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు యాలము జరుగును. యాలములో పాడేవారు వచ్చి పాడవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, కాళహస్తి సబ్ డి॥ కాళహస్తి టవున్, బజారువీధిలో యుండు ప్రతివాదికి భాధ్యపడి, అతని అనుభవములో యుండు యింటికి చెక్కుబంది వివరము:- వి. ఆర్. రామయ్యశెట్టి యింటికి పడమర, వి. ఆర్. చలమయ్య యింటికి తూర్పు, రాజవీదికి దక్షిణం, మైనరోడ్డుకి వుత్తరం. ఈ మధ్య యుండు మిద్దెయిల్లు. ఈమధ్య [తూ-ప] 4 గజములు [వు-ద] 20 గజములు. ఇందులో అమర్చియుండు తలుపులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు. 6-వ వార్డు నె. 2/126 రు, అసెస్మెంటు నె. 2143 రు. యిందుకు [తూ - ప] 4 గజములకు, 364 మీటర్లు [వు - ద] 20 గజములకు, 1820 మీటర్లు. కోర్టు వారి మతింపు రూ. 12,000/- లు.

E. C. from 1-1-54 to 1-12-66 at S. R. O. Kalahastri E. C. from 2-12-66 to 25-3-68 S.R.O. Kalahastri Nil. Nil. Nil.

—కె. నారాయణస్వామినాయుడు,
వాది అడ్వకేటు.

కావలి సబు కోర్టులో
E. P No. 116 of 1967.
S. C. No. 299 of 1966.

రాతికింది సుబ్బయ్య —డిక్రీహోల్డరు.
(1) బత్తుల చినవెంకటప్ప వగైరాలు —జెడ్జిమెంటు డెట్టార్లు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాదులు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 3-9-68 తేది వగలు 10 గంటల నుంచి యాలము వేయుదురు. కాబట్టి పాటలు పెట్టుకునేది.

షెడ్యూలు:-

(1) నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు జలాకా, కనిగిరి తా॥ మోపాడు గ్రామంలో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవంగల నె. 29 రు పట్టా
సర్వే నె. 231/1 రు, య 0-05 ట్లు
(2) నె. 683 రు పట్టా:
సర్వే నె. 231/2 రు, య 0-04 ట్లు
(3) సర్వే నె. 231/6 రు, య 0-16 ట్లు
(4) నె. 231/13రు, య 0-17 ట్లు
(5) నె. 231/21రు, య 0-32 ట్లు
(6) నెం. 684 రు
సర్వే నె. 231/4 రు, య 0-05 ట్లు
(7) నె. 685 రు పట్టా
సర్వే నె. 231/12రు, య 0-19 ట్లు
(8) సర్వే నె. 231/14రు, య 0-20 ట్లు
(9) సర్వే నె. 231/16రు, య 0-32 ట్లు
(10) నెం. 1197 రు పట్టా
సర్వే నె. 231/7 రు, య 0-12 ట్లు
(11) నెం. 664 రు
సర్వే నె. 231/5 రు, య 0-13 ట్లు

—మాగాణి కల్లు:- య 1-75 ట్లు

ప్రతివాదులకు హక్కుగల య 0-25 సెంట్లు లేక (0 . 101 హెక్టార్లు) వాటి కిమ్మతు రూ. 1000/- లు. ఆమీనా కిమ్మతు రూ. 1125/- లు.

(12) కనిగిరి తాలూకా, లక్ష్మీనర్సాపురంలో ప్రతివాదులకు హక్కుగల ఇంటికు హద్దులు:- [తూ - ప] 20 గజాలు, 18 . 24 చ మీ. [వు] కొలత 80 గజాలు 73 . 16 చ మీ. ఈ హద్దులలోని 2 దూలాల కొఠాం, వసారా, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పుసామానులు, యింట్లో అడుగునస్థలం తుమ్మచెట్లు, వేపచెట్లు, కంపకరచెట్లు, తాటిచెట్లు, చింతచెట్లువగైరాలు: [తూ] పైడి వెంకటప్ప యిల్లు [ద] వంక [ప] కుమ్మర కాశెన్న యిల్లు-దారి [వు] బత్తుల గురవయ్య - ఈ. మునెయ్యవగైరా యిండ్లు. వుమారు క్రయం రూ. 200/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 250/- లు.

—పి. కోటేశ్వరరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

మహానందగారి గోడు

దర్శితాలూకాలో 500 ఎకరాల సుక్షేత్రం తెనాలితాలూకా వారికి కట్టపెట్టారా?

మన సర్వే సెటిల్ మెంటు శాఖవారు యింత ఘోరం చేశారా? దీనిని చెప్పడానికి ఆధారాలు లేకపోలేదు. ఇది చదవండి:

దర్శితాలూకా తిమ్మాయపాలెం అనే చెదరాకు గ్రామంలో 700 ఎకరాల అనాదీనం భూమిగా (గవర్నమెంటు వేస్టు ల్యాండు) అనాదిగావుంటున్నది. గతంలో శ్రీ జాన్ మజారుల్‌హక్‌గారు నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగావున్న రోజుల్లో సహకార వ్యవసాయక్షేత్రం ఏర్పాటుకు అప్పటిజిల్లా అధికారులతో యీ ప్రాంతాన్ని తనిఖీ చేశారు. అది గత చరిత్ర. ఇప్పటి చరిత్ర చూడండి:

అప్పట్నుండి ఇప్పటిదాకా యీ భూమంతా పిచ్చి ద్రోశన్ను మిగతా అంతా కూడా సాగుకు నోచుకోకుండా బీడుగానే పడివున్నది. ఈ భూమిలో-

సర్వేనెం. 75 లో	145	ఎకరాలు
,, 76 లో	14.88	,,
78/1 లో	372.91	,,
మొత్తం	532.79	ఎకరాలు.

ఈపై 532 ఎకరాలా 79 సెంట్లు విస్తీర్ణంవున్న పోకేప్లాటు భూమిని నెం. 21 పట్టాగా గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా వాస్తవ్యులు ఆర్. సీతారామయ్య, పొదిలి తాలూకావాస్తవ్యులు కాకర్ల వెంకటేశ్వర్లు, చిలమకూరి సుబ్రహ్మణ్యం అనే వారికి సెటిల్ మెంట్ వారు పట్టాయిచ్చేశారు. ఈ వైనం యితీవలివరకు రహస్యంగానే వుండబడి, శ్రీ కె. వి. రంగయ్యసెట్టిగారు తహశీల్‌దారుగావున్నప్పుడు కాబోలు రాత్రికి రాత్రే తాలూకా లెక్కల్లోకి ఎక్కించబడిందటకూడా.

ఇక్కడే తానందింతల, దేవవరం గ్రామాల్లో ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి ఎట్లనో తంటాలుపడి సాగుచేసుకొని అనుభవిస్తుండిన బీదవారిని గంగలోకల్పి ఆ పరిసర గ్రామ సర్పంచ్, కందుకూరు టౌన్ కాపురస్తులు కొందరుకల్పి రెండువందల ఎకరాలకు పట్టాలుకొట్టేశారట.

ఈ రెండు స్థలాలకు సంబంధించిన పొలంఅంతాకూడా నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టులో చేర్చబడినదట. అంటే దానివిలువ కొన్నిలక్షల రూపాయలవుతుంది. ఈ రెండు పట్టాలుకూడా మాజీ అసిస్టెంటు సెటిల్ మెంట్ ఆఫీసరు శ్రీ వీరభద్రరావు బదిలీఅయిపోతూ చార్జియిచ్చే రోజున్నే యివ్వడం ప్రత్యేకించి ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తున్నది.

ఇందులో కొంతభూమిని ఎట్లనో సాగుచేసుకుని బ్రతుకుతుండిన బీదరైతులు యిప్పుడు కంచెల్పునం గోడుగోడుమంటున్నారు. దర్శి శాసనసభ్యులు శ్రీ రావిపాటి మహానందగారు యీ రెండు అక్రమాలమగూర్చి జిల్లా కలెక్టరుకు నివేదించి, ఈ దొంగపట్టాలను రద్దుచేసి, ఈ అన్యాయానికి పడిగట్టిన అధికారులను శిక్షించి న్యాయం చేకూర్చమని అర్థించారు. కలెక్టరు శ్రీ శంకరజా తానందింతల - దేవవరం విషయంలో స్టే ఆర్డరిచ్చి విచారణ సాగిస్తున్నారట. ఈ విషయమై మహానందగారు మొన్న అసెంబ్లీ సమావేశంలో కూడా కాల్ అటెన్షన్ మోషన్ లేవనెత్తగా దవచేసినప్పుడు రివెన్యూ మంత్రి విచారణ జరిపించగలనని హామీ యిచ్చినట్లున్నారు.

ఈ రెండు కేసుల్లోను భూముల్ని అధికార్లు వ్యక్తంగా తనిఖీ చేస్తే సాగులో వుండేదీ లేందీ, సాగులోవుంటే ఎవరి సాగులో వున్నదీ తెలుస్తుంది. న్యాయంగా బహుకాలంనుంచి సాగు చేసుకుంటున్న వారికి నాలుగెకరాలకు పట్టాలిచ్చేదానికి నానా యిబ్బందులు పెడుతున్న ఈ 'సెటిల్ మెంట్' శాఖ యిట్లా వందలాది ఎకరాలకు పిచ్చమ్మన పట్టాలిచ్చివేయడం ఆశ్చర్యంగా వుంది.

సెటిల్‌మెంటుశాఖ ఆధ్వర్యంలో యిట్లాంటి ఘోరాలు యింకా ఎన్నో వున్నాయి. కొంతమంది అధికారులే లాలూచీపడి వందలఎకరాల భూముల్ని తమ బంధువులపేర పొందుతున్నారనే వదంతికూడా పొకటి వున్నది. బహుశా యిందుకు సాక్ష్యంగా వస్తేరావచ్చు పై వుదాహరణలు.

ఏమైనా, యీశాఖక్రింద ఘోరమైన పాప్యాలు జరుగుతున్నాయి. న్యాయంగా సాగుచేసుకుంటున్న వారికి పట్టాలు సత్వరమే యివ్వడం; లేక ఖాళీగావున్నవాటిని ప్రభుత్వపరం చేసుకుని భూమిలేని పేదలకు పంపకంచేయడం జరగాలి. ఇది ఎన్నటికి సాధ్యమవుతుందో గదా!

—— —మా. ప్ర. వి.

కూనిరాగాలు

(2 వ పేజీకొరవ)

ఇంకా ఇంకా చెప్పాలంటే- కావలి ఆర్. డి. ఓ. ఆఫీసుముందర్నే పాత చెవర్లేటుకారు దాదాపు సంవత్సరంనుండి పడివున్నది. (అమధ్య బ్రాందీసీసాలు పట్టుబడి పోలిస్ స్వాధీనమైన కారుయిది) దీన్ని యిన్నాళ్లనుండి అక్కడే పడేసివుంచారు. ఎందరు దారినపొయ్యేవాళ్ళు స్పేరుపార్టులు లాక్కెళ్లిపోయారో? కారు సీట్లను ఎవరెవరు కోసుకొని పోయారో?

దిష్టిబొమ్మల్లా యీ పాతకార్లన్నీ ఇట్లా రోడ్లకడ్డంగా పడివుండాల్సిందేనా? ఏమిటీ దుర్మార్గం? కలెక్టరు శంకరజాగారి దృష్టి వీటిమీదకు ఎప్పుడు మళ్ళుతుందోగదా!

★ ★ ★

మొన్న జరిగిన జయంతి సందర్భంగా ఆరుద్రగారు నెల్లూరువచ్చి వెళ్ళారు. 'లోకలిస్టు'తో ఇష్టాగోష్ఠిగా మాట్లాడుతూ ఒక మాటన్నారు- చిన్నయసూరిగారి బాల వ్యాకరణానికి సమకాలికంగా సూరేశ్వరతమే పాత నెల్లూరు పండితుడు దాన్ని తలదన్నేటట్లుగా యింకో వ్యాకరణం వ్రాశారట. నెల్లూరు ఫ్రీచర్చిమిషన్ స్కూల్లో తెలుగు పండితుడుగా వుంటుండిన శ్రీనగరు అళ్వారుదాసు అనే ఆయన 1859 లో "ఆంధ్ర వ్యాకరణ చంద్రిక"ను వ్రాశారట నెల్లూరు కలెక్టరేట్ ప్రెస్‌లో అచ్చయిందట.

ఎన్నో 'నూతన' వ్యాకరణ విషయాలు అందులో వున్నాయంటారు ఆరుద్ర. రావల్సినంత ప్రఖ్యాతిలోకి రాలేదంటారు కూడా. ఈ వ్యాకరణగ్రంథాన్ని నెల్లూరు వర్ధమానసమాజ గ్రంథాలయంనుండే తీసుకెళ్లి చదివారట ఆరుద్ర. నెల్లూరు లైబ్రరీలో యింతకాలంపాటు వున్న యీ గ్రంథాన్ని గురించి నెల్లూరు పండితులకు తెలియకపోవడంటే ఆశ్చర్యంగావుంది.

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు కవి అయిన కందుకూరు రుద్రకవిగారి జనార్దనాష్టకాన్ని ఆరుద్రగారు సుదీర్ఘమైన పీఠికతో బాటు ఎడిట్ చేసిన గ్రంథాన్ని బి. ఎ. కె. రంగారావుగారు ముద్రిస్తున్నారట. ఓరియంటల్ లైబ్రరీలో లభించిన మరి ఎన్నిది అముద్రిత అష్టకాలుకూడా యిందులో వుంటాయట. త్వరలోనే ముద్రణ పూర్తి కాబోతున్నదన్నారు

★ ★ ★

సంస్కృతంలో డాక్టరేట్ పట్టాపొందిన ప్రథమ భారతీయమహిళ, నెల్లూరు అడ్వొకేట్ డి. సి. రాఘవయ్యగారి కుమార్తె డాక్టర్ డి. సి. సరస్వతి (పెళ్ళి అయినతర్వాత డా॥ పి. సరస్వతిమోహన్ అయింది). అమెరికా మిడిల్‌టన్ యూనివర్శిటీలోని ఎత్నో మ్యూజిక్ సెంటర్‌లో సంస్కృతాధ్యాపకురాలుగా వుంటూవుండి, సంస్కృతంలో సంగీతంపైవున్న లిఖిత గ్రంథప్రతులను సేకరించేవిషయమై ఇటీవలనే వివిధ యూరోపియన్ దేశాలలో పర్యటించింది. మొన్న నెల్లూరువచ్చారు. కన్యకాపరమేశ్వరి దేవళంలో నెల్లూరువైశ్య మహిళబృందంవారు ఒకచిన్నసభచేశారు.

సరస్వతిగారు నానావిషయాలనుగూర్చి ప్రసంగిస్తూ చెప్పిన కొన్నివిషయాలు 'లోకలిస్టు' దృష్టిని ఆకర్షించాయి. నెల్లూరురోడ్ల అధ్వాన్నస్థితి చూచికాబోలు ఆదేశాలరోడ్ల రిపేర్లసంగతి ప్రస్తావిస్తూ- 'రోడ్డు రిపేర్' అనే బోర్డు మొదట్లో పెట్టా కనబడితే. పక్కీ వాడుచుకొని కార్లో తిరిగిపోతుంటే రిపేర్ పూర్తయిపోయి ఆబోర్డు పీకేసివుంటారట. మన దిక్కడ ఏళ్ళపూళ్ళ పర్యంతం 'రోడ్ అండర్ రిపేర్' అనేబోర్డు దర్శనమిస్తూ వుండాల్సిందేగగా!

ఇక అక్కడి కళాశాలల్లో విద్యాబోధన గూర్చిచెప్తూ - ప్రతిక్లాసులోను మొదటి అరగంట ఉపన్యాసం; మిగతా అరగంట విద్యార్థుల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు-చర్చ వుంటుందట. మనకిక్కడవుండేది ఎప్పుడూ 'వన్‌వే ట్రాఫిక్కే'గదా. అయ్యవారు వాగడంతప్ప, పిలకాయలు ప్రశ్నలు వేయడం, తీదరు సమాధానాలు చెప్పడం అనేదివుండదుగదా! ప్రశ్నలు వేయకలిగే పిలకాయలూవుండరు; వేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పకలిగే అధ్యాపకులూ వుండరు! మన యీ దౌర్భాగ్యమైన విద్యాబోధన మారడానికి యింకెన్నేళ్ళు కావాల్నో గదా! One who never questions never learns- అని షేక్స్పియర్ సూక్తిగదా. ఆమె యింకో మాటకూడా అన్నది. అక్కడ శెలవులు చాలాతక్కువట - కెన్నడీ చనిపోయినప్పుడుకూడా అక్కడ చాలాకాలేజీలకు శెలవే యివ్వలేదట. మనం యిక్కడ ఆరోజు శెలవిచ్చాం. కొజాకిస్కా వ్యక్తి చనిపోయినప్పుడల్లా సెలవిచ్చి కూర్చోవలసిందే. 365 రోజుల్లో సెలవలే యెక్కువ మనకు; బడిదినాలు 140కి మించవు ఎప్పుడూ!

——

వారం.....వారం

(2 వ పేజీ కొరవ)

ఇది మన తమిళ సోదర సోదరీమణుల భాగ్యం!

ఒరిస్సాలో స్వతంత్ర-కాంగ్రెస్‌పార్టీలు, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్-జనసంఘాలు, మధ్యప్రదేశ్‌లో జనసంఘ్ (రాజమాత ఆశీస్సులతో) సంయుక్త విధాయకదళం-కాంగ్రెస్‌పార్టీలు, ఇద్దరంగా రాష్ట్రాలలో పరిణామంవస్తే బాగావుంటుంది. మహారాష్ట్రలో సంయుక్తసోషలిస్టుపార్టీకి (ఉత్తరప్రదేశ్‌లో బీహార్‌లో ఇది రెండవ ప్రతిపక్షంగానే వుండగలదని విశిష్ట) గుజరాత్‌లో స్వతంత్రపార్టీకి అవకాశాలధికం.

ఏట్లయితేనేమి ప్రజాస్వామికానికి భయం లేనట్లేవున్నది!

' '

అంతరంగికంగా పరిస్థితి యిట్లుండగా మన పొరుగున మన పూర్వవిదేశీవిధానం అమలుజరుగుతున్నది. నీవు నేర్పినవిద్యయే నీరజాక్షా!-అని పాక్‌శక్తి వలుకుతున్నది.

రష్యా, చైనా, అమెరికాలతో మనవు మనం ఆటలాడినాము. మన ప్రజ్ఞకు ఫలితం దక్కింది. చైనాభాయ్ దండెత్తినాడు. అమెరికా ఫ్రెండ్ సహాయం చేసినట్లొంకురే దరిమిలాన మనకొంప ముంచినది. రష్యా కామ్రేడ్ యిప్పుడు అమెరికా ఫ్రెండ్‌తో సమానమైనది. అందువలన, మనం నేర్పిన విద్యను అవలంబిస్తే పాకిస్తాన్ మనతో సమానమవుతుంది.

అప్పుడు యిద్దరంకలిసి మన విద్యల ఫలితాన్ని తలచుకుని, తలచుకుని విలపిస్తే అప్పటికి భావ్యం అత్యధికమై పోతుంది.

అందుకని, ప్రాజ్ఞుడైన రాజాజీ ఏమంటున్నాడంటే, భారత - పాకిస్తానులలో కొత్తరాజ్యసంబంధాలకులువచ్చి, పాత గొడవలుమరచి, ఉమ్మడి శ్రేయంకోసం పాటుబడితే మంచిదని సలహాయిస్తున్నాడు. పాకిస్తాన్‌లో యీ హితోక్తి వినిపిస్తే మనకంటె ఆనందించేవారుండరు. అది వినిపించనంతవరకు స్వానుభవమే పాక్ రాజ్యానికి పాఠం నేర్పవలెను.

ఈలోగా మనం మన జాగ్రత్తలో వుండకతప్పదు.

పాకిస్తాన్‌లో చైనా, రష్యా, అమెరికాలు జాగ్రత్తపడగలవు. పాక్‌ప్రభుత్వం రష్యావైపుకు మొగ్గినట్లు తెలుసుకున్న చైనా, పైపైకి ఏవిధంగా సంచరించినా, తూర్పుపాకిస్తాన్ ఉద్యమానికి అన్నివిధాలా ప్రోత్సాహం ఇస్తుంది. అమెరికన్లు-రష్యన్లు మనతో వర్తించినట్లే పాకిస్తాన్‌తో వర్తిస్తారు. ఈ నలుగురు ఇట్లా వుండగా మనతో మరొకయుద్ధంజేసి పాకిస్తాన్ గెలిస్తేనే, దాని పరువు దక్కుతుంది. అది అసాధ్యమైతే, యుద్ధమని బెదిరించి, మధ్యవర్తులసంఖ్యా గొప్పరాజ్యాల సాయంతో కనీసం కాశ్మీరనైనా సాధిస్తే పాక్‌రాజ్యానికి ప్రతిష్ఠవుంటుంది. అదీ పాక్ దృక్పథం. అందుకోసం మూడువైపులాదిరిగి. ఎవరితో ఎట్లా భాషించవలెనో అట్లా భాషించింది. ఎవరివలన ఎంత లాభం సంపాదించవలెనో అంతా సంపాదించి అంతాచేర్చి, బలపడవలెనని దాని సంకల్పం. కార్యక్రమం ఆ బలంతో మనల్ని బెదిరించవలెనని చూస్తున్నది.

——

చిరంజీవి గిరి రవీంద్రనాథ్-గిరిజ

వీరి వివాహం 1 శెది నాయుడు పేటలో జరిగింది.

కోవూరు నీళ్ళకొరత

అన్నపూర్ణ ఇంట్లో అన్నం కరువైనట్లు పెన్నానది పొడుగునవున్న కోవూరులో దింనెకునీళ్ళు దొరక్క ప్రజలు దుర్భవస్థలు పడుతున్నారు. ట్యాంకులద్వారానైనా సరఫరా చేయకుంటే అలజడి పెరిగిపోగలదని సమితిరాజా శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి, శాసనసభ్యుడు శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారలు కలెక్టరును కలుసుకొని చెప్పారట.

——

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రాడక్ట్సు ప్రయివేట్ లిమిటెడ్
నెల్లూరు *****

ఆంధ్రలో క్రిమిసంహారకౌషధముల ప్రగతి మాతోనే ప్రారంభమవుతున్నది.

ఆల్ డ్రిన్ - డైల్ డ్రిన్

కూడా మా క్రిమిసంహారక ఔషధముల ఉత్పత్తి జాబితాలో చేరినవని ప్రకటించుటకు మిక్కిలి సంతోషిస్తున్నాము.

డి. డి. టి., బి. హెచ్. సి., కార్బరిల్, మలాతియాన్, ఎండ్రిన్—

ఈపాటికే మేము వుత్పత్తి జేస్తున్న విషయం ఆంధ్ర రైతాంగానికి తెలిసినదే.

నమ్మకమయిన తెగుళ్ళమందులు

పశుసంవర్ధక శాఖ - ఆంధ్రప్రదేశ్

పశువుల వేలం నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, చింతలదేవి ఫారమునకు చెందిన 10 ఒంగోలుజాతి కోడెలు, 10 పెయ్యలు, 7 ఆవులు, 8 లేగ దూడలు రైతులకు పనికిరానివాటిని బహిరంగముగా నెల్లూరులో పశువుల ఆసుపత్రి ఆవరణములో 25-8-68 తేది ఉదయం 9 గంటలకు వేలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనదలచినవారు రూ. 100/- ధరావతు ముందుగా చెల్లించి పాల్గొనవచ్చును. వేలములో గెలుపొందినవారు సెల్సుటాక్సుతోసహా పూర్తిమొత్తం చెల్లించి పశువులను వెంటనే స్వాధీనము చేసికొనవలయును. వేలము షరతులు - యితర వివరములు వేలమువేయు కాలమునందు తెలుపబడును. వేలమువేయు పశువులను చింతలదేవి ఫారములో 20-8-68 తేది వరకును, 23-8-68 తేదినుంచి నెల్లూరు పశువుల ఆసుపత్రి ఆవరణములో చూడవచ్చును.

కారణము తెలుపకయే వేలమును రద్దు చేయుటకు గాని, నిలుపుదల చేయుటకుగాని సూపరింటెండెంటుగారికి సర్వ హక్కులు గలవు.

సి. గాంధీదాస్,
సూపరింటెండెంటు.
గవర్నమెంటు పశువుల ఫారము,
చింతలదేవి – నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద తెలుపబడినపనికి టెండర్లు 26-8-68 తేదీ సాయంకాలం 4 గంటల వర్కు తీసుకొనబడును. ఆదినమే సా॥ 4-30 గంటలకు టెండర్లు తెరువబడును. మిగత వివరములు నావల్ల తెలుసుకొనవచ్చును.

నేలపట్టు మైలాంగంరోడ్డునకు కల్వర్టులు కట్టుట: ఎస్టిమేటుమొత్తం రూ. 2000 లు. టెండరు డిపాజిట్టు రూ 100 లు.

—దువ్వూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి,
సర్పంచ్, నేలపట్టుగ్రామ పంచాయతీ,
సూళ్ళూరుపేట తాలూకా – నెల్లూరుజిల్లా.

వేలం ప్రకటన

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. E. P. No. 201 of 1967.
S. C. No. 38 of 1967.

A. P. Elc. City Board Hydrabad by represented Deputy Cheep Accountant and Revenue Office - Tirupathi —D. H.
కె. రామిరెడ్డి ... —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు ప్రతివాది యొక్క యే తగాదాలు లేని షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తి పై కనిన కోర్టువారి వలన 21–8–1968 తేదిన పగలు 10 గంటలు మొదలు బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. వేలంలో సవాలు చేయువారు సవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు.-

(1) చిత్తూరుజిల్లా, చంద్రగిరి తా॥ తిరుపతి సమీపం నెం. 9 రు అక్కారాంపల్లె లెక్కదాఖలా, కొర్లగుంట గ్రామమునకు తూర్పు కుంటా లక్ష్మమ్మ, యేనాది, గంగయ్య వీర్ల భూములకు, దక్షిణం చిత్తూరు కృష్ణారెడ్డి భూములకు, పశ్చిమం యన్. కృష్ణారెడ్డి భూమికి, వుత్తరం యీ మధ్య సర్వే నెం. 14/1 రు, య 9–07 సెంట్లు. కోర్టువారి మతింపు రూ. 3500/-

(2) సదరు గ్రామములో వహాబ్ సాహెబుభూమికి తూర్పు, యేనాది గంగయ్య భూమికి వుత్తరం, అడెం వెంకటరెడ్డి భూమికి పశ్చిమం, దక్షిణం ఈమధ్య సర్వే నెం. 23/1 రు, య 0–82 సెంట్లు సర్కారు మతింపు రూ. 1000/- లు.

—టి. వి. దొరస్వామి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ దేశవాళీ ఉత్తమ చిత్రాల పోటీకి ఎన్నికైన ఏడు తెలుగు చిత్రాలు
★ జయలలిత ఆదాయంలో తన వాటాకోసం ఒక రచయిత కేసు
★ ఇతర భాషాచిత్రాలలో కూడా జొరబడుతున్న తెలుగు తారలు! కృష్ణకుమారికి పెండ్లివిూదమోజు

జాతీయ ఫిలిం బహుమతులకై ప్రాంతీయ పరిశీలన

కేంద్రప్రభుత్వం ఉత్తమ చిత్రాలకు బహుమతులిస్తుంది. అందుకు బొంబాయి, మద్రాసు, కలకత్తాలలో ప్రాంతీయచిత్రాల పరిశీలన జరుగుతుంది. ఆ పరిశీలనలో నెగ్గుకలిన చిత్రాలను కేంద్ర పరిశీలక సంఘం చూస్తుంది. ఆపైన రాష్ట్రపతి స్వర్ణపతకాలు వగైరా...

నాలుగు దక్షిణాదిభాషల్లో తయారైన 23 చిత్రాలు పోటీకివచ్చాయి. అందులో తెలుగు చిత్రాలు 7. కేంద్ర మాజీ మంత్రి శ్రీ పి. ఆర్. పట్టాభిరామన్ మద్రాసుప్రాంత సంఘ అధ్యక్షుడు. ఈ వారంలో చిత్రాలు చూడడం ప్రారంభిస్తారు. నెలాఖరుకు ఎన్నికచేసిన చిత్రాలను కేంద్రసంఘానికి అందజేస్తారు.

పోటీకి నిలచిన తెలుగు చిత్రాలు:

ఉమ్మడి కుటుంబం, ప్రాణమిత్రులు, వీరపూజ, చదరంగం, సుడిగుండాలు, సాక్షి, శ్రీకృష్ణావతారం.

ఈ ప్రాంతీయ సంఘం ప్రాంతీయ భేదంలేకుండా మూడు చిత్రాలకు ఎక్కువ కాకుండా సిఫార్సు చేస్తుంది. ఇవి ప్రాంతీయ రజతపతకానికి అర్హమవుతాయి.

జయలలితపై కేసు

జయలలిత, ప్రదర్శనలిస్తున్న ఒక నృత్యనాటిక తనదని, తన అనుమతి లేకుండా దాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారని, వేణుగోపాల్ అనే రచయిత జయలలితపై కేసు వేశాడు. అది ఒక తమిళపత్రికలో అచ్చు అయిందట. ఇంతవరకు ఆ నృత్యనాటికపై వచ్చిన ఆదాయం తనకు జమచేయాలని అతను అభియోగంలో పేర్కొన్నాడు.

తెలుగుతారలు

తెలుగు సినిమాచరిత్రలో నటీమణులదే ఒక విశిష్టమైన అధ్యాయం. ఎందుకంటే మగవారు, అంటేనటులు, తెలుగు రంగానికే పరిమితమైపోగా, కాస్త నటన నేర్చిన తెలుగుతార, యితరభాషా చిత్రాలకు ఎగబ్రాకడం, రాణించడం ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. [illegible]ంగా యితర ప్రాంతీయ చిత్రాలలో రాణించే తెలుగువారు ఎందరో వున్నారు.

ఇటు 'సంధ్యారాణి' అలాగే హిందీ రంగం ప్రవేశించి సునీల్‌దత్ 'మన్‌కామీత్' చిత్రంలో నటిస్తోంది. వాణిశ్రీ తమిళంలో ఆకాశానికి ఎగిరిపోయింది. విజయనిర్మల ఇప్పుడిప్పుడు తమిళంలో పెక్కుమందిని ఆకర్షిస్తోంది.

ప్రతిభ వుండీ, ఇతరప్రాంతాలకు ఎగబాకనినటి కృష్ణకుమారి... అపర్ణ 'రతి' గా ఒకే హిందీచిత్రంలో నటించింది. ఆమె అక్క జానకి – తమిళ, హిందీ చిత్రాలలో బాగారాణించింది. కృష్ణకుమారికి అవకాశాలు వచ్చినా యితర భాషాచిత్రాలలో నటించడంలేదు.

పశ్చిమబెంగాల్‌లోని నైహాటిలో జన్మించింది కృష్ణకుమారి. తండ్రిగారు పేపరు మిల్లులో పనిచేసేవాడు. బాల్యమంతా గౌహతిలో గడిపింది, కాన్వెంట్ చదువు చదివింది. మధ్వబ్రాహ్మణ తెగకు చెందడంతో కన్నడం బాగావచ్చును. మాతృభాష తెలుగే.

1951 లో చిత్రరంగ ప్రవేశంచేసింది. భారతలక్ష్మీవారి 'ప్రియురాలు' లో మొదట వేషంవేసింది. అది 1952 లో విడుదల అయింది. నాటినుండి అనేక జానపదాలలోనే బుక్ అవుతూవచ్చింది. సాంఘికాలలో మంచిపేరుతెచ్చుకుని నిలదొక్కుకున్నది. 125 చిత్రాలలో నటించి శతచిత్రోత్సవం చేసుకో సాహసంలేని పిరికి తార. నూరుచిత్రాలలో ఎక్స్‌ట్రావేషాలు వేసినవారుకూడా సన్మానాలు చేయించుకుంటున్నారుగా. తనకు సన్మానాలపట్ల మోజులేదు అంటుంది పిచ్చిపిల్ల. 1961 లో భార్యాభర్తలు చిత్రంలో ఉత్తమ నటి అయింది.

పెళ్లిచేసుకోవాలనే నిర్ణయానికివచ్చింది కానీ మరికొంతకాలం నటించాలని ఆశ. పెళ్ళి అవగానే నటజీవితానికి స్వస్తి చెప్పాలని [illegible]?

నాగేష్ భార్యపై కేసులో సాక్షులకు 15 వేలు లంచం

సెక్సువల్ హత్య కేసులో హాస్యనటుడు నాగేశ్ భార్య రెజినా, మరి 12 మంది వున్నారు. క్రింది కోర్టులో యిచ్చిన సాక్ష్యం తప్పించడానికిగాను ఆరుణాచలం చెట్టియార్ అనే నిర్మాత, అయిదుగురు సాక్షులకు 15 వేలు లంచం యివ్వజూపాడట.... రెజినా విషయంలో అతగాడికి ఆసక్తి ఏమిటో?

పాటమీద పదిలక్షలు

పదిలక్షలేవుంటే గొప్ప తెలుగుచిత్రం పూర్తిగా తీసి, విడుదల చేయవచ్చు. హిందీలో రాజ్‌కపూర్ 'తనచిత్రం మేరా నామ్ జోకర్' కు పదిలక్షలతో ఒకపాట చిత్రీకరిస్తున్నారు! బహుశా ఒకపాటకు యింతమొత్తం ఖర్చుచేయడం మనదేశంలో యిదే మొదటకావచ్చు 150 వాయిద్యాలు మ్రోగిస్తారట. పాడేది శారద (తెలుగునటి కాదు – హిందీ నేపథ్యగాయిని – తెలుగు అమ్మాయే) అదీ అరేబియన్‌నైట్స్ లోని అలీబాబా–నలభై దొంగల కథ. పదినిమిషాలపాట. ఈభాగంలో రాజ్ అలీబాబాగా, షర్మిలాఠాగూర్ మోర్జియానాగా, 40 మంది దొంగలు, నలభైమంది నటీమణులు వగైరా బలగం పాల్గొంటారు.

'రాజయోగం' లో పాతసరసాలాడుతున్న కొత్తజంట రామకృష్ణ—గీతాంజలి

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

సౌ. శం. రా. శాఖవరం

ప్ర: నిర్మాత వ్యాపారానికి, దర్శకుని బాక్సాఫీసు సూత్రానికి లొంగక మీ స్వతంత్రభావాలను దృశ్యాలను, ఆశయాలను 'ప్రేమ పూజారి'లో ఎంతవరకు రంగులు దిద్దగలిగారు?

జ: రంగులు దిద్దవలసింది దర్శకుడు, హంగులు కూర్చవలసింది నిర్మాత. చిత్రంలో రచయిత ఆశయాలు భావాలు, దృశ్యాలుకాదు ప్రధానం, ఎన్నుకున్న కథలో ఆయాపాత్రలు దృశ్యాలు, తీరుతెన్నులు, వాటికి న్యాయం కూర్చడమే.

జి. టి. రెడ్డి మహమ్మదాపురం

ప్ర: తప్పులేదని అనేకమందిని ఉద్యోగాలనుండి పూడపెరుకుతూ, శాసనసభ్యుల జీతాలు పెంచుకోవడం న్యాయమేనా?

జ: తీసుకునే జీతాలు శాసనసభ్యులకు, మంత్రులకు ఏమూలకు చెప్పండి. అన్నేసి లక్షలు వ్యయంచేసి ప్రజాప్రతినిధులు అయినారే! అంతకంత ఎలాగో రాబట్టరా! అదీ వ్యాపారమే! 'మాకు జీతాలు చాలడంలేదు, పెంచుకున్నాం' అంటారా పచ్చిమోసం.

జి. చెంచయ్య నెల్లూరు

ప్ర: 'మంజుల ఆర్ట్సు' అనే సమాజం స్థాపించుటకు రాజసులోచన వచ్చినది. ఒకరు తన ఉపన్యాసంలో ఆమెను అవమానంగా మాట్లాడినారు!

జ: పిలిచి, సభలో బహిరంగంగా అవమానించడం తప్పుగదా!

జి. శ్రీరాములు నెల్లూరు

ప్ర: సార్, మీకు చాలమంది ప్రొడ్యూసర్లు, డైరెక్టర్లు తెలుసుగదా, నాఫోటో ఒకటి పంపుతాను.

జ: ఎందుకు తమ్ముడూ, ఎదురుగా కనిపిస్తేనే దిక్కులేకుండావుంది. ఫోటో చూచి ప్రేమిస్తారనుకున్నావా?

డి. ఎస్. ఆర్. ఆర్. ఢిల్లీ–12

ప్ర: మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మీకు నచ్చిన వ్యక్తులెవరండీ! మరియు భారత దేశములో మీకు బాగుగా నచ్చినవ్యక్తి ఎవరండీ?

జ: నరేజానీ, అసలు తమరు ఎవరండీ.

ఆర్. యమునారాణి చిత్తూరు

ప్ర: ముందు చూపు వుండి 'వల' వేయాలంటారు కొందరు. ముందు చూపు వుండకూడదు అంటారు కొందరు, ఏదిలెక్క...

జ: ఏ 'వల' విషయంలో? అన్నిటికీ ముందుచూపు అవసరంలేదు. కొన్నిటికి క్రిందిచూపుకూడా అవసరం.

యం. సి. రాజ్ కావలి

ప్ర: వాణిశ్రీ ఎంతవరకు చదివింది?

జ: అదృష్టం వాకిట నిలిచేవరకు.

ఇష్టాగోష్ఠి:

"ఫోగస్ కంపెనీలు- బేవార్సు నిర్మాతలు" అన్న శీర్షిక క్రింద యీనాటి కొన్ని సినిమాల కంపెనీలు, నిర్మాతలకు సంబంధించిన అనేక యదార్థ విషయాలను యదార్థంగా వివరించారు. కొన్ని క్రొత్త కంపెనీలు బోర్డులు తగిలించుకొని మరువారంలోనే మార్చిపారేస్తున్నాయి... కొన్నిచిత్రాలు ప్రారంభోత్సవంలో ఆగిపోతున్నాయి... కొన్నిపిక్చర్లు మధ్యలో ఆగిపోతున్నాయి... ఇదంతా బహిరంగ రహస్యం! కారణాలు ఏమైనా ఫలితాలు కనిపిస్తున్నాయి! ఇలాంటి ఫీచర్ ఆర్టికల్సే యివాళ యెంతైనా అవశ్యకం!

—సౌ. శం. రా. (శాఖవరం)

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
C/o. Crescent Books
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన
*ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు.

మోపాడు, రాళ్లపాడుక్రింద కూడా క్షామం తప్పేట్లులేదు!

కందుకూరులో పావలాయిచ్చినా బిందెడు నీళ్లు దొరకని కటకట స్థితి!

సహాయక చర్యలు జరగకుంటే ఆకలిచావులు తప్పకపోవచ్చునని సూళ్లూరుపేట ప్రజల ఆందోళన

మోపాడు, రాళ్ళపాడు క్రిందకూడా కరువే!

ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు వానలు లేకపోవడంతో కని, విననటువంటి క్షామం సంభవిస్తుందేమోననిపిస్తున్నది. మొగిలిచర్లవగైరా మాగాణాలు కందుకూరు, కనిగిరి, ఉదయగిరి, కావలితాలూకాలు కలిసే కూడలిలో ఉన్నవి. అందుకే పై నాలుగు తాలూకాలలోని మారుమూలప్రదేశమంతా మా ఏరియా. ఈ ప్రాంతంలో మోపాడు రిజర్వాయరు, రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు రెండూ నీళ్లులేక నాట్లుపడేయోగంలేదు. మోపాడు ప్రాజెక్టు రైతులు వరినాటడం మానుకున్నారు. రాళ్ళపాడు ప్రాజెక్టులో కూడా వరినారు తడవడానికి ఇంక వారం రోజులుకూడా నీళ్ళురావు.

గత సంవత్సరంవచ్చిన గడ్డిఅంతా పొగాకు రైతులకు అమ్ముకున్నందువలన ప్రస్తుతం ఈ ప్రాంతం దుక్కిటెద్దులకు,

జిల్లా వ్యాప్తంగా హాహాకారాలు

పాడిపశువులకుగూడా గడ్డి దొరకడం దుర్లభమైంది. చాలా గ్రామాలలో త్రాగడానికి నీళ్ళులేవు. ముదురుపైర్లు వెయ్యలేదు. జిల్లా అంతా ఇదే పరిస్థితిలో వున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో జిల్లానంతా క్షామప్రాంతంగా ప్రకటించాలి. ఈ లీలకు పనులు కల్పించి చౌకదుకాణాలు ఏర్పాటు చేయిందాలి. పశువులకు గడ్డి దొరికే ఏర్పాట్లుచెయ్యాలి. శాశ్వతంగా ఈ క్షామ సమస్యను పరిష్కరించడానికి భూగర్భజల సంపదను ఉపయోగంలోకి తీసుకురావాలి.

—పవని శ్రీధరరావు.

వెనుకటి ఒంగోలు గుర్తుకు తెస్తున్న నేటి కందుకూరు

కందుకూరులో నీరుకొరకు ప్రజలు పెక్కుఅవస్థలు పడుతున్నారు. టౌనులో ముఖ్యమయిన బావులలో నీరు అడుగంటి —కొరవ 8 వ పేజీలో

ఫెర్రర్ వృత్తాంతం

(3 వ పేజీ కొరవ)

వచ్చిన వొక రిపోర్టులోని అంశాలను 'ఆదివారం రైతు' పాఠకుల సౌకర్యార్థం దిగువ యిస్తున్నాం:

1952 లో ఈ విన్సెంట్ ఫెర్రర్ అనే ఆయన ఇండియా కొచ్చాడు. పూనాలో శిక్షణపొందిన తర్వాత 1958 లో "క్రైస్తవగురువు"గా ప్రకటింపబడ్డాడు. మహారాష్ట్రలోని నాసిక్‌జిల్లాకు చెందిన మన్‌మాడ్ మొదటినుంచీ ఇతని కార్యరంగమైంది. ఈ స్పానిష్ మిషనరీగారు మొదట వైద్యవిద్యారంగాల్లోనే పనిచేస్తూ వచ్చారు. 1960 సంవత్సరానికల్లా మన్‌మాడ్‌లో మరాఠీ, ఇంగ్లీషు హైస్కూళ్ళు రెంటిని స్థాపింపజేశారు. 200 మంది పేషెంట్లతో కూడిన వొక ఆసుపత్రికూడా అప్పుడే అవతరింపజేశారు.

1966 సంవత్సరానికల్లా యితని సేవా కార్యరంగం కొంత విస్తృతమైంది. 'మహారాష్ట్ర షేత్కారీసేవామండల్' అనే దాన్ని స్థాపించి మన్‌మాడ్ రైతులకు అధునాతన వ్యవసాయ పద్ధతులను పరిచయం చేశాడు. రైతులనుండే చిన్నచిన్న మొత్తాలను వసూలుచేసేదానితోబాటుగా, విదేశీ విరాళాలనుకూడా దండిగా పొందుతుండేవాడు— ఈ విదేశీ విరాళాలను రిజర్వుబ్యాంకుద్వారా మన ఇండియా కరెన్సీగా మార్చుకునేవాడు.

క్రమంగా ఈ "మండల్" ద్వారా తిండిగింజలు, ఎరువులు సరఫరా చేయిందాడు; రైతులకు పంపుసెట్లు పంపకం చేయించాడు; రోడ్లు-బావులు నిర్మించాడు; మొత్తం 2072 బావులు తవ్వకమైనాయి; 828 ఎద్దుల పంపకం జరిగాయి. మొత్తానికి యీ ఫెర్రర్‌గారి 'మండల్' మన్‌మాడ్‌లో వొక చిన్నసైజు వ్యవసాయ విప్లవాన్నే తీసుకొచ్చింది. ప్రభుత్వానికి ఏమీ సంబంధంలేకుండా వొక వ్యక్తి యింత చేయడంతో మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, స్థానికంగాట రాజకీయ నాయకగణానికి అవమాన జనిత కోపకారణమైంది.

'జాతివ్యతిరేక కార్యక్రమాల' నిర్వాహకుడనే నెపంమీద, అతన్ని దేశంవిడిచి వెళ్ళిపొమ్మని మొన్న ఏప్రిల్‌లో వొక ఆదేశాన్ని జారీచేసింది. అంతకంటే ముందు యిట్లాంటివే రెండు ఆర్డర్లు జారీ చేయబడినా అవి ఎందువల్లనో ఉపసంహరించుకోబడినాయి. ఈమూడో ఆదేశంతో మహారాష్ట్ర పత్రికల్లో నిరసన జాబుల వర్షం కురిసింది. వందలాది రైతులతో కూడిన 'ఫెర్రర్‌సేన' వొకటి బొంబాయిలో ప్రదర్శనలనుకూడా జరిపింది. దీనికి ఎదురుగా శివసేనకూడా రంగంలోకి దిగి "ఫెర్రర్‌ను దేశంనుండి తరమాలి"- అనే ఉద్యమాన్ని లేవనెత్తింది; హర్తాళ్ళు, గిరావ్‌లు జరిపింది. ఎట్లయితేనేం అతని ఇండియా నివాసానుమతి పత్రం ఎన్నటికప్పుడు పొడిగించబడుతూ వచ్చింది.

ఫెర్రర్ కొనసాగించాడనే "జాతివ్యతిరేక కార్యక్రమాలు" అనేవిఏమిటో మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలాకాలందాకా విశదీకరించలేదు. కొంతకాలమైనతర్వాత ఫెర్రర్‌పై చార్జిషీటును విడుదలచేసి ఆ జాతి వ్యతిరేక కార్యక్రమాల పట్టిక తయారుచేసింది:

జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికల్లో కొందరు అభ్యర్థుల్ని సపోర్టుచేశాడట (వాళ్ళు తీరా ఓడిపోయారట). ఇక ఈ మన్‌మాడ్ అనేది ఒకర్ వద్దవున్న డిఫెన్స్ శాఖవారి మిగ్ ఫ్యాక్టరీకి దెలాలీ కంటోన్మెంటుకు దగ్గరలో వుండిగనుక "రక్షణ రిస్క్" అనేది వుందట. ఇండియాకోని పేదరికాన్ని భూతద్దంలోచూపి విదేశ సాయాన్ని పొందుతున్నాడనేది మూడో కారణం. ఇక నాలుగోకారణం చూడండి– ఫెర్రర్ యిచ్చే ఎరువులు, పంపుసెట్లకు ప్రతిఫలంగా రైతులనుండి మండల్‌కు బహుమానంగా బాండ్లు తీసుకొన్నాడట.

ఇవట, ఫెర్రర్ కొనసాగించిన జాతి వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు!

ఫెర్రర్ దీనిపై వొక స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల కమిటీని నియమించి విచారణ జరిపించి నిజం తేల్చుమన్నాడు. ప్రభుత్వం ఆ కమిటీని వేసిందీలేదు, విచారణ జరిపించిందీలేదు. కడకు ఫెర్రర్ దేశం నుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డాడు.

నిజానికి ఫెర్రర్‌పై కొనసాగిన యీ కర్మకాండకంతటికీ మూలకారణం రాజకీయమైనది– ప్రాంతీయ రాజకీయ నాయకులను గమనించకుండా, వాళ్ళ వునికి ప్రాధాన్యత నివ్వకుండా తనపనేదో తాను చేసుకుంటూపోయాడు. దీంతో ఆ స్థానిక రాజకీయనాయకులు చిన్నబోక తప్పలేదు. వాళ్ళ ప్రాబల్యం సమూలంగా దెబ్బతినక తప్పిందిగాదు. ఇక ఆ పరిసర భూస్వాములు, వడ్డీవ్యాపారస్తులు, ఇతర 'వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్స్' వీళ్ళతో జతకల్సి ఫెర్రర్‌పై యుద్ధాన్ని ప్రారంభించారు; ఫెర్రర్ ప్రాబల్య ప్రాదుర్భావాలపై ధ్వజమెత్తారు.

ఇది కీలకం– అంతేగాని, వీళ్లంతా దుమ్మెత్తి పోసినట్లుగా– మన్‌మాడ్ ప్రాంతంలో హిందువులు, ముస్లిములు పెద్దయెత్తున క్రైస్తవ మతాంతరీకరణ కాలేదు. ఫెర్రర్ కడకు– మండల్ కార్యవర్గంలో నలగురు క్రైస్తవేతరులకు చోటుకల్పించగలనని కూడా ప్రకటించారు. ఏమైతేనేం, ఫెర్రర్‌పై సాగిన యుద్ధంలో– మన వాళ్ళలో యింతకాలం నిద్రపోతుండిన 'శుష్క' హిందూ మతాభిమానం ముసుగు తొడుక్కొని బయటపడ్డది. ఫెర్రర్‌ను దేశంనుండి బయటకు వెళ్ళగొట్టింది.

ఇప్పుడుమళ్ళీ ఆంధ్రలో యితనికి ఆశ్రయం లభిస్తుందో లేదో కాని; ఈ దేశంలో వొక ప్రాంతాభివృద్ధికి విశేష కృషిచేసిన వొక విదేశస్తుణ్ణి– తగిన విచారణ జరిపించకుండానే, స్థానిక రాజకీయ ముఠాల వొత్తిడిలొంగి దేశంనుండి తరుమడం అనేది శోచనీయం. విదేశాన్ను లెక్క రంచేవారు ఇండియాలో స్థిరపడేదానికి న్యాయశాస్త్రరీత్యా హక్కు లేకపోవచ్చు. కాని ప్రజాస్వామ్య దేశమని చెప్పుకొనబడే ఈ భారతదేశంలో కనీస న్యాయసూత్రాలకు బద్ధమైన విచారణ జరపకుండానే ఇంత తతంగాన్ని సృష్టించడం ఆశ్చర్యమే కదా! ఈ దేశం ఎన్నాళ్ళకు బాగుపడుతుంది?

—మా. ప్ర. వి.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 96 of 1967.

E. P. No. 22 of 1968.

నూరి వెంకటరమణారెడ్డి —వాది.

(1) కూరపాటి కోటారెడ్డి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వేలంప్రకటన:- ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టువారి యుడుట 16–9–1968 తేదీన పగలు 11 గంటల నుండి సా. 5 గంటల లోపల బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. పాటదారులు పాటలు పెట్టుకునేది.

షెడ్యూలు:-

1. నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషను డి. జలాకా బుచ్చిరెడ్డిపాళెం స. రి. లో చేరిన అన్నారెడ్డిపాళెం గ్రామములో 1-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల యీ 0–78 సెంట్లు మాగాణి భూమికిహద్దులు: [తూ] తిరిమూడి వెంకురెడ్డిగారి మాగాణి భూమి [ద] నూరి శంకరమ్మ భూమి [ప] నూరి వెంకటరమణారెడ్డిగారి మాగాణి భూమి కొంతవరకు, తోటభూమికొంతవరకు [ఉ] షేక్ మహబూబ్‌సాహెబ్ మాగాణి. ఈ హద్దుల లోని పట్టా నె 330 రు, సర్వే నె 510 రు యీ 2–45 ట్లలో దక్షిణపార్శ్వం యిందు లోని యీ 0–78 సెంట్లు, శిస్తు రూ. 9/- లు వాదికిమ్మతు రూ. 3937–50 లు, అమినా కిమ్మతు రూ. 4770–00 లు.

2. డిటో గ్రామంలో 1-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల యీ 1–06 సెంట్లు మాగాణిభూమికి హద్దులు: పట్టా నె 68 రు సర్వే నెం. 515/బి-2 రు యీ 1–06 ట్లు పూర్తి విస్తీర్ణం. శిస్తు రూ. 10/- లు వాదికిమ్మతు రూ. 5300/- లు. అమినాకిమ్మతు రూ. 5800/- లు.

—ఉడాలి సుబ్రహ్మణ్యం, వాది వకీలు.

కాకినాడ ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జివారి కోర్టులో

S. C. 90 of 66. E. P. 17 of 68.

యనమండ్ర వెంకటనారాయణ సోమయాజులు - కాకినాడ —డిక్రీహోల్డరు.

కవ్వగంతుల చిదంబరసోమయాజులు, రామచంద్రపురం —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

పై నెంబరులో డి. హో. యిస్తిహారు దాఖలా జవుతు స్థిరాస్తియొక్క విక్రయమునకు షరతులను నిర్ణయించుటకుగాను 26-8-68 తేది ఉ॥ 10 గంటకు కుదర్పబడినది. ఇందువలన నీకు తెల్పడమైనది.

—ఏ ఎల్. నరశింహమూర్తి,

—ఏ ఎస్. రామచంద్రమూర్తి, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేట్లు.

కనిగిరి ము॥ మే॥ కోర్టులో

Kavali Sub Court S. C. 51/63

E. P. No. 97 of 67

షేకు మహబూబ్బీ —వాది.

అన్నంగి వెంకటప్ప వగైరా—ప్రతివాద్లు.

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి కోర్టువారు బహిరంగముగా 28–8–1968 తేది పాటలు జరుగును. గనుక యావన్మందికి తెలువుచూ పాటదారులు వచ్చి పాటలు పెట్టుకోవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

(1) కనిగిరి తా॥ బోడపరం గ్రామంలో నె. 27 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నె. 73/1, యీ 3–10 సెంట్లు లేక 126 హెక్టారు గల భూమిన్ని యీ భూమికి నీరుపారుదలయ్యే బావినీటి హక్కున్నూ. రూ 450/– లు.

(2) డిటో నె. 33 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె 73/2 రు, యీ 5–20 ట్లున్నూ, లేక 225 హె. గల భూమిన్నీ, ఈ భూమికి నీరుపారుదలయ్యే బావినీటి హక్కున్నూ. క్రయం. రూ. 750/– లు.

—సి. పురుషోత్తంరావు, వాది ప్లీడరు.

In the Court of the Estates Abolition Tribunal West Godavari ELURU.

T. O. P. No. 24 of 1968

Srimathi Prathivadi Bhayamkaram Mantraratnam Andalamma —Petitioner.

Kampalle Chakravarthula Raghunadha Sampat Kumara Charyulu, being minor represented by guardian and father Kampella Chakravarthula Venkatacharyulu —Respondent.

పిటీషనరు పై నెంబరున Under Section 42 (1) of Estates Abolition and conversion into Ryotwani Act of 1948 క్రింద గవర్నమెంటువారివల్ల యీదాం ఎస్టేటుగా పరిగణింపబడిన చింతలపూడి తాలూకాలోని 'కృష్ణాపురం' గ్రామంకు డిపాజిట్ చేయబడిన పై పిటీషను దాఖలా కాంపెన్సేషను సొమ్ముకు తన్ను లాండ్ హోల్డరుగా రికగ్నైజ్ చేయించి పేమెంటు చేయించవలసినదిగా కోరియున్నందున; ఇందున గురించి, పైకోర్టువారు పేపరు ప్రకటన పూర్వకంగా తెలియపరచవలసినదిగా ఉత్తర్వులు చేసి 28-8-68 తేదికి పై పిటీషను పై నోటీసు వాయిదా వేసియున్నారు. ఇందునగురించి పై రెస్పాండెంటుకుగాని; మరెవరికైనగాని అక్షేపణ ఉన్న పైకోర్టువారియొక్క ఉదయం 11 గంటలకు స్వయంగాగాని; లేక ప్లీడరు ద్వారాగాని హాజరై అక్షేపణలు తెలియపరుచుకోవలెను. లేనియెడల సదరు విషయమై పై రెస్పాండెంటుయొక్కయు, తదితరులయొక్కయు పరోక్షములో విచారింది, తీర్మానించబడగలదని యిందుమూలంగా తెలియపర్చడమైనది.

—పి హెచ్. వి. సోమయాజులు, పిటీషనరు అడ్వకేటు.

కర్నూలు జిల్లాజడ్జికోర్టులో

O. P. No. 28 of 68

మైనర్లు: 1. ఆత్మకూరు రాజేశ్వరమ్మ 2. ఆత్మకూరు సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టి 3. ఆత్మకూరు జయప్రద విషయంలో

ఆత్మకూరు నాగభూషణంశెట్టి -అర్జీదారు.

1. జల్లాప శకుంతలమ్మ, 2. ఆత్మకూరు శారదాంబ —రిస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరులో మైనర్ల తండ్రిన్ని, పాలసీహోల్డరున్ను, అయిన లేటు చెంచయ్యకు లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషను ఆఫ్ ఇండియావారినుండిరావలసిన మొత్తములో మైనర్లకు రావలసిన భాగం రియలైజ్ చేయుటకుగాను అర్జీదారుని మైనర్లతరఫున గార్డియన్‌గా నియమించ కోరుతూ, ఈ అర్జీ అర్జీదారు దాఖలుచేసినారు, అక్షేపణలు వున్నవారు 2–9–68 ఖుద్దుగాగాని, వకీలు ద్వారాగాని పై కోర్టులో హాజరయి తెలుపుకునేది. లేనియెడల వారి పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలుపడమైనది.

—బి శ్రీనాథ్, అడ్వకేటు.

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 79 of 67 E. P. 574 of 67

నత్తి వెంకటరత్నంగారు —జె డి.

వర్మట శింహాద్రి వగైరా —ప్రతివాదు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాదుల తాలూకు నవరప్పాలెం గ్రామంలోని శి. పట్టం నె 253/3 రు పూరా యీ 2–66 ట్లలో యీ 0–70 ట్లు పట్టా 29 [తూ] నత్తి బాబూరావు [ద] గంటి నారాయుడు [ప] బోదూరి సత్తెమ్మ [ఉ] నత్తి కాంతమ్మ యీ హద్దులమధ్య 2832–80 చ. మీ. లున్నూ నె 318/10 రు పూరా యీ 0–16 ట్లు రూ 647–50 లున్నూ 2–9–68 తేదిన వేలం కాబోవుచున్నది. పాడుకోదలచిన వారు యావన్మంది వచ్చి పాడుకోవచ్చునని యిందుమూలముగా అందరికీ తెలియపర్చడమయినది. పాట షరతులు కోర్టు యందు తెలియగలవు

—సి. అచ్యుతరామయ్య, వకీలు.

శివారెడ్డిపద్యాలు

దువ్వూరు అరుణ

వంగవండు దాయ బంగారు చిలకమ్మ
ముచ్చరైన బొమ్మ ముద్దుగుమ్మ
అరుణ, వట్టబద్దుడమరేంద్రుడబ్బాయి
మాలపి అందగాడు మంచివాడు!

మీగడగట్ట మూతి మీసాలరానేల,
కళ్లవాడు అర్ధ మజ్జుకాలు,
వస్త్రె మండలాన్ని వద్దుపొమ్మంటాడ
పి. సి. రెడ్డి? అంత పిచ్చివాడ?

పెదసాదపాలి పెన్నది నీతల్లి,
కల్పతరువుగన్న గన్నతండ్రి
యిది వునాదిరాళ్ళు ఈ సాంప్రదాయాన్ని
మఱచిపోకు పేరు తరతరాల.

గొడ్డుగోడబ్బి బిడ్డపావల్నిబ్బి
సంవదిబ్బి మీకు నకలమిబ్బి
అరుణ! నిన్నులోబ్రదు, అమరేంద్ర!
నినుగాదు
శ్రీరామాశిబుండు శాంసతము!

అయిపోయింది పెళ్ళి ఆడపిల్లబాధ
బరువులొంగిపొయ్యె బంధముక్త
దాయె కాంతయ్య అయ్యోరివనివుంది
కొంపనిండ అడగుంపు తండ్రి!

సన్మాన సభ

నెల్లూరువట్టణంలో
జిల్లాపరిషత్తుహాల్లోజేరి పెద్దవా
ళ్లెక నభగావించిరి
మొల్లపేర, జేరుకున్న ముందరసీట్లో.

పేరు రామలక్ష్మి అరుద గృహలక్ష్మి
మధురవక్త కలిచి మైకుముందు
మొల్ల మంచిపెద్ద జల్లెడబట్టింది
అంత పెద్ద నభలో ఆడమాసి.

ఆడోరు ముందుకొస్తె
దాడిచేస్తె వేదికెక్కి దద్దరిల్ల యీ
రేడుజగమ్ములు, పురుషుల
నాడి నన్నగిల్లిపోద్ది నానాటికివ్.

తొడరి కాన్కరబ్జి కడకునెత్తేసింది
అడిపోసుకుంది అదికవిని
అంధ్రకవులకెల్ల ఆరాధ్యదైవమ్ము
అతుకూరి మొల్ల? అమ్మచెల్ల!

సంగ్రహంగ చీవుబట్టిను తొలిపల్కు
అనతిచ్చినాడు అంగ్లమందు,
బోధవర్ల 'దర్ప' ఏదేదో చెప్పాడు
అర్ధగర్భితంగ అతుకులేని.

పూతయశుడు గొప్పదాత ఆర్. ఎల్. రెడ్డి
శెబి రచ్చబండ శెక్చరిస్తె
అత్తమామలంత ఆశ్చర్యపొయ్యారు
వొక చెనవ్వు పొట్టలచ్చె నభకు.

అందుకుంది కాన్క అ రామలక్ష్మమ్మ
సాదరమున, పిదప సాకుజెప్పి
అంతాయింతా హెల్ప అందించె కురుగంటి
రచయితలకు ఎంతరసికమూర్తి.

——

పసిరికలు -
- కామెర్లు
తయపతవనిలేదు
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

లోకవృత్తం

(3వ పేజీ కొరవ)

లకూ, ప్రపంచంలోని ప్రజలందరికీ స్నేహపూరితమైన నా హస్తాన్ని చూపుతున్నాను.''

ఇంకా ఏమన్నాడో విన్నారా! ''వరిపాలనకు రాగానే చేయదలచిన ప్రథమ కార్యం వియత్నామ్‌లో యుద్ధాన్ని గౌరవప్రదంగా ముగించడం. వియత్నామ్‌యుద్ధాల వంటివి మళ్ళీరాకుండాకూడా చూస్తాం.''

ఆ ప్రకటనలో నిగ్సన్ విదేశీసాయాన్ని గూర్చికూడా ముచ్చటించాడు. వృద్ధికి వచ్చిన ఇతరదేశాలు అమెరికాతోబాటుగా యుద్ధాశక్తి సాయపడి వృద్ధికివచ్చే దేశాలను ఉద్ధరించవలెనన్నాడు.

• • •

ఆ ఉద్ధరణ ఎట్లావుండేదీ, మన దేశాన్నిగూర్చి అమెరికాలో ఏ భావన వుండేదీ ఇటీవల ఇక్కడకు వచ్చివెళ్ళిన అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి చాట్ జెన్‌బాక్ ఆగస్టు 9 వ అమెరికాలో ఒక నగరంలో జరిగిన ప్రపంచవ్యవహార పరిశీలనసమితి సమావేశంలో అందరికి తెలిసేటట్లు విశదీకరించాడు:

''అంతర్జాతీయ రంగాన భారతవానికి కొంత ప్రాముఖ్యం వచ్చింది. ఒకనాటికి ఆసియాలో గొప్పరాజ్యాలలో ఒకటిగా ఇండియా సిద్ధమవుతుంది- నిస్సంశయంగా!''

అదీమాట. అందుకే ఇండియాను మరింతపైకి రానీయకుండా చూడవలెనని లోకోద్ధారకుల మతం. అందువలన, మనల్ని ఎక్కడ దిక్కించుకుంటే వీలుగా వుంటుందో అక్కడ దిక్కించుకుంటారు.

చాట్ జెన్‌బెక్ అభిప్రాయంలో అంతర్జాతీయసాయం (విదేశీసాయం)అవసరమై వుంటూ ఉత్తరోత్తర పెద్ద పవర్ కాగలిగిన రాజ్యాలేవనగా: పాకిస్తాన్, బ్రెజిల్, ఇండోనేషియా, ఇండియా(బ్రెజిల్ లాటిన్ అమెరికా, అనగా దక్షిణఅమెరికాసీమ; ఆగ్నేయాసియాలో ఇండోనేషియా ఉనికి). అందువలన పాక్-భారత సీమలకు రెంటికీసాయంచేస్తూ, వాటి పెరుగుదలను అదుపులో వుంచుకోవడమే అమెరికావంటి అగ్రరాజ్యాల నైపుణ్యం.

——

జిల్లాలో క్షామం

(7-వ పేజీ కొరవ)

పోయాయి. మట్టితో కూడిన రంగునీటిని దోర్చుకొంటున్నారు. రాత్రింబవళ్లు విరామంలేకుండా, స్త్రీ పురుష భేదం లేకుండా నీళ్లకోసం పోటీపడుతున్నారు. కొంతమంది రెండురోజులకొకసారి స్నానంచేస్తున్నారు. కొంతమంది తమ పిల్లలను తమచుట్టాలిళ్లకు పంపుతున్నారు.

ఇక కొన్ని భోజన హోటళ్లలో కాళ్లు చేతులు కడుగుకోడానికి నీరివ్వడంలేదు. భోజనం అయినతరువాత చెయ్యికడుగుకోడానికి ఒక్క గ్లాసునీళ్ళుమాత్రం తాగినట్లు యిస్తున్నారు. కొన్ని హోటళ్ళ వారు హైస్కూలు, కాలేజిలకు సంబంధించిన స్టూడెంట్సుకు; మరికొందరు వుద్యోగస్తులకు ముందుగా నెలవారి భోజనపు టిక్కెట్లు పుస్తకాలను యివ్వడం నిలుపుదలచేశారు.

మరికొన్ని వాషింగ్ లాండ్రీలవారు మాసినగుడ్డలను తీసికొనడం మానివేశారు. పట్టణంలోని పౌరులపరిస్థితి దారుణంగా వుంది. ఇంకా యిలా వర్షాలులేకుండా కొద్దిరోజులు జరిగితే ఎలా వుంటుందో ప్రత్యేకంగా వ్రాయనవసరంలేదు! పనుల మీద తరచు కందుకూరువచ్చే నాకు యిప్పటి కందుకూరు స్థితిగతులను చూస్తుంటే వెనుకటి ఒంగోలు స్మృతి పథంలో మెదులుతూంది!

—సో. శం. రా.

బిందెనీళ్ళు పావలా!

కందుకూరు జనసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ చేబూరి వెంకటస్వామి కందుకూరు మంచినీటి కొరతనుగూర్చి వ్రాసిన అదనపు విషయాలు—

పంచాయతీవారు కొన్ని బావులలో పూడిక తీయిందారు కాని, వున్న పూట కూడా అగిపోతున్నది. ముఖ్యంగా వుద్యోగస్తులు మంచినీటికోసం చాలబాధలు పడుతున్నారు. ఒకబిందెనీరు పావలాయిచ్చినా సప్లయి కావడంలేదు.

లోగా ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి, మునిసిపాలిటీల మంత్రి చెంచురామానాయుడుగారలు కందుకూరుకు వచ్చినపుడు పాలేటి స్కీముద్వారా టవునుకు మంచినీటి సౌకర్యం కల్గించవలసిందిగా పంచాయతీవారు విజ్ఞప్తి చేశారు. ఆ విజ్ఞప్తిని మంత్రులు ఏ పెట్లో పారేశారో తెలియదు. ఏమైనా కందుకూరు పౌరులకు తాత్కాలిక ఏర్పాటుగానైనా మంచినీళ్ళు సరఫరాచేయకుంటే ప్రాణాలు విడవవలసి వస్తుంది.

ఆకలి చావులు తప్పవు!—
సూళ్లూరుపేట పరిస్థితి

పూలతోట సర్పంచ్ జి. పోలయ్య నాయుడు కలెక్టరుగారికి ఒక పిటీషన్ పంపుకున్నారు. దాని సారాంశం ఇదీ—

పూలతోట చుట్టు ప్రక్క వున్న 29 గ్రామాలపేర్లు వుదహరించి, ఈ గ్రామాల పరిస్థితి తాను స్వయంగా చూడానని చెప్తూ పోలయ్య పరిస్థితులు వివరించారు.

సాధారణంగా జూన్ జులై మాసాలలో దాదాపు వెయ్యి ఎకరాలు కంబు (సజ్జ), రాగి పైర్లు వేసేవారు. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేనందువల్ల బావులక్రింద కొద్ది కొద్దిగా షుమారు 200 ఎకరాలలోపుగా సాగుచేశారు. బావులలో నీళ్ళు లేనందువల్ల పెట్టినపైర్లుకూడా పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. వరినార్లుపోసే సీజను దాటిపోయింది. ఇప్పటివరకు ఏరైతూ చిగ్గెడు గింజలు నారుపోయలేదు. ఆశ్లేష, మఖ కార్తెలలో వెద్దినవేయు వరిపైర్లకు నీటి సాల్పు దున్నుటకుకూడా వీలుకలుగలేదు. ఈ గ్రామాలలో కూలినాలివల్ల జీవించేవారు 5 వేల మందైనా వుంటారు. మూడు మాసాలుగా పనిలేక వారు అల్లాడుతున్నారు. కొంతమంది గ్రామాలు వదలి పెట్టి ఎచ్చటకోపోయారు.

పశువులకు నీళ్ళులేక, బావులనుండి చేదిపోసుకుంటున్నారు. కొన్నిగ్రామాలలో త్రాగడానికికూడా నీళ్ళు లేక, ఒకటి రెండు మైళ్ళుపోయి తెచ్చుకోవలసి వస్తున్నది. ఇటువంటిపరిస్థితి ఎప్పుడూ ఏర్పడలేదు. ప్రజలు ఆందోళన చెందిపోతున్నారు.

గత సంవత్సరంకూడా సకాలంలో వర్షాలు లేనందువల్ల, చెరువులకు చాలినన్ని నీళ్ళురాక, పెట్టినవరిపైర్లు ఎక్కువభాగం ఎండిపోగా, కొద్దిచోట్లమాత్రం ఎకరాకు 4 తూములు పండాయి. ఈ సంవత్సరం సజ్జ, రాగిపైర్ల ఆశకూడాలేదు. ఇక జీవించడం ఎట్లాగని భయభ్రాంతులవుతున్నారు. సత్వరం సహాయక కార్యక్రమాలుపక్రమించకుంటే ఆకలిచావులు తప్పవనిపిస్తున్నది.

బావులు పూడిక తీయించి, లోతు చేయించి మంచినీటి వసతి కల్గించడం; కూలీలకు జీవనోపాధి కల్గించడం; చౌకడిపోలద్వారా తిండిగింజలు అమ్మించడం; పశువులకు మేత, నీళ్లు అందుబాటు చేయడం; రైతులకు జీవనభృతి ఋణాలు మంజూరు చేయడం; శిస్తులు, లోన్ల వసూళ్ళు వాయిదా వేయడం—ఇవి అత్యవసరంగా జరుగవలసిన కార్యక్రమాలని పోలయ్యగారి సూచన.

నాగినేగుంట ఫిర్కా

ఉదయగిరి తాలూకా నాగినేనిగుంట ఫిర్కాలో గతసంవత్సరం వర్షాభావంవల్ల మెట్టపైర్లు, బావులక్రింద పైర్లు సక్రమంగా పలించలేదు; ఈ సంవత్సరము యింత వరకు వర్షాలులేనందువల్ల తీవ్రపరిస్థితి ఏర్పడివున్నదని; కలెక్టరుగారు జూన్, జూలైలో యీ ప్రాంతంలో పర్యటించి నప్పుడే పరిస్థితి అధ్వాన్నంగావుండినదని, ఇప్పుడు దారుణంగా తయారైనదని ఉదయగిరి డెవలప్‌మెంటు కమిటీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ నారపరెడ్డి ఓబులరెడ్డిగారు వ్రాస్తున్నారు. పశువులు కల్యాకృతిగా వున్నవని అంటున్నారు. 1958 లో మంజూరైన సుద్దమడ స్కీము, లింగమనేంపల్లి స్కీము, కుర్రపల్లి – బ్రాహ్మణపల్లెరోడ్డు యీ కరువు పరిస్థితుల్లోనైనా చేపట్టడం అవసరమని శ్రీ ఓబులరెడ్డి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. ——

పంచాంగం

వృష్టి అనావృష్టి మిశ్రమం

1968 ఆగస్టు 17 తేదీ మొదలు 23 తేదీలోగా వృష్టియు అనావృష్టియు మిశ్రమముగా యున్నది. జనను వృష్టించుకారిణమే అధిక్యతయైయున్నది. ఆగస్టు 3 తేదీనుండి శుక్రుడు పశ్చిమ మహావందక దోషమువలన సంతృప్తి వర్షం కురవని ప్రతిబంధకం ఏర్పడుచున్నది.

మఘ కార్తె

తే 16-8-68 దీ రాత్రి గం. 9-41 మఘ కార్తె ప్రవేశం.

ముహూర్తములు

ఆగస్టు 17, 18, 21 తేదీలు పెళ్ళి ముహూర్తములు.

ఆగస్టు తిథులు

17 శని	నవమి	రా. 10-00	గం. వ.
18 ఆది	దశమి	రా. 11-49	గం. వ.
19 సోమ	ఏకాదశి	రా. 1-31	గం. వ.
20 మంగళ	ద్వాదశి	రా. 3-00	గం. వ.
21 బుధ	త్రయోదశి	తె. 4-10	గం. వ.
22 గురు	చతుర్దశి	తె. 4-57	గం. వ.
23 శుక్ర	అమావాశ్య	తె 5-16	గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

మేలురకం దున్నపోతులు
విక్రయించబడును
వివరములు:
వల్లంపత్తి కృష్ణారెడ్డి,
ఓజిలి — గూడూరు తా॥

నెలబల్లె గ్రామ పంచాయతి
టెండరు నోటీసు

* * *

నెల్లూరుజిల్లా, సూళ్లూరుపేట తాలూకా నెలబల్లెగ్రామ పంచాయతీకి చెందిన ఈ దిగువ తెలిపిన పని చేయుటకు సీలువేసిన టెండరు 25-8-68 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటల వరకు పంచాయతీ ఆఫీసులో సర్పంచ్‌గారిచేగాని, వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని తీసుకొనబడును. అదే తేదీ సాయంకాలం 4-30 గంటలకు హాజరైన టెండరుదారుల సమక్షములో టెండర్లు విప్పబడును. డిపాజిట్టు మొత్తం ముందుగా ఈ ఆఫీసుకు చెల్లించి రశీదు పొంది, సదరు రశీదును టెండరు ఫారముతో జత పరచి పంపవలెను. యితర వివరములు ఆఫీసు పని చేయువేళలలో తెలిసికొనవలెను.

పనిపేరు:— నెలబల్లె పంచాయతీ యేరియాలో ట్రంకురోడ్డు ప్రక్కనవున్న పాత బంగళా రిపేర్లు చేయుటకు.

పని మొత్తము రూ. 1350/- లు.
డిపాజిట్టు రూ. 70/- లు.
పనిపూర్తిచేయవలసినతేది 25-11-68

సి. హెచ్. మాధవరాఘవరెడ్డి,
సర్పంచ్.

పెనుకొండ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 150 of 1966. E. P. No. 7 of 1968.

వోబుళరెడ్డి - బైరాపురం - పెనుకొండ తాలూకా—వాది. (డిక్రీహోల్డరు.)
బాలిరెడ్డిగారి నారాయణమ్మ - బైరాపురం - పెనుకొండ తాలూకా
... —ప్రతివాది - (జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.)

పై డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాది బావతు షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 3-9-68 తేదీన పగలు 10 గంటల నుండి పై కోర్టువారి యెదుట బహిరంగముగా యాలము వేయుదురు. గాన కొనదలచినవారు వచ్చి పాటలు పాడవచ్చునని యిందుమూలకముగా తెలియజేయడమైనది.

— షెడ్యూలు —

అనంతపురం రి. డి. పెనుకొండ స. డి. కు చేరిన, బైరాపురం గ్రామము పొలములోని జమీనులు వివరము:-

	బాబు	స. నె. నె.	య. ట్లు.	హెక్టార్లు	శిరం
(1)	సర్కారు తరి	384/2	0—79	0.320	రూ. 4—37 పై.
(2)	డిటో	384/6	1—16	0.469	రూ. 6—44 పై.
(3)	డిటో	387	0—22	0.089	రూ. 1—12 పై.
(4)	డిటో	388/2	0—22	0.089	రూ. 1—12 పై.

యీ జమీనులన్నూ, యిందులోగల యావత్తు చెట్లులోనూ
పై అర్ధభాగం సంపూర్ణం హక్కు.

(5) సం॥ తరి. స. నె. 384/11, యు 0-32, హె. 0.129, రు. 1-81 పై. ఇందులోనూ, ఇందులోగల రాతికట్టుంకపిరె, బావి, బారి, కాల్వలలోనూ యావత్తు చెట్లలోనూ సహా 1/8 భాగం సంపూర్ణం.

(6) యిదే బైరాపురం గ్రామంలో వుత్తరంవాకిలిలో వున్న 11 అంకణముల మిద్దెయిల్లు – యిందుకు చెక్కుబందీ:- [తూ] యరమంటి లింగారెడ్డి యిల్లు [ప] చిన్నప్పగారి వెంకటప్ప యిల్లు [ఉ] సందు - మునలిరెడ్డి యిల్లు [ద] బజారు. యీ మధ్య [తూ-ప] 9 గజాలు లేక 8 23 మీటర్లు. [ఉ-ద] 11 గజాలు లేక 10.06 మీటర్లు గలది పూరా హక్కు. ఇందుల సర్కారు సవాలు రూ. 1000/- లు. సర్కారుసవాలు అయిటములు I రూ. 3000/- II రూ. 4500/- లు. III రూ. 1000/- లు. IV రూ. 1000/- లు. V రూ. 1000/- లు - By Order of the Court.

—పి. టి. నరశింహాచార్లు - వాది అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari S.reet, Nellore, (A. P.)